

DRAUGAS

PERIODICALS
June 08, 2004
Vol. XCV

THE LITHUANIAN WORLD-WIDE DAILY

ANTRADIENIS - TUESDAY, BIRŽELIO - JUNE 08, 2004

NEWSPAPER - DO NOT DELAY - Date Mailed 06-07-04

UŽSIENIO LIETUVIŲ DIENRAŠTIS

4545 WEST 63rd STREET • CHICAGO, ILLINOIS 60629
TEL: 773-585-9500 • FAX: 773-585-8284 • WWW.DRAUGAS.ORG

Nr. 109
Kaina 75 c.

95th ANNIVERSARY

Šiame
numeryje:

Biculystė

Dantų gydymas.
2 psl.

Mirė buvęs JAV
prezidentas. Kaip
Lietuvoje žmonės
gyvena.
3 psl.

Šv. Kazimiero iškilmės.
4 psl.

„Draugo lietuviukai“.
5 psl.

Šventė Ukmergės
gimnazijoje.
6 psl.

Tarp mūsų kalbant.
7 psl.

Lemontas susipažino
su Pažaisliu.
8 psl.

Sportas

* Antrą kartą Italijoje
vykusiose „Memorial Giuseppe E. Abramo Rubega“ jau-
nimo (iki 23 metų amžiaus) dvi-
ratininkų lenktynėse trečiają
vietą užėmė „Cyber Team Fa-
resin“ komandai atstovaujantis
Dainius Kairėlis. Lietuvos dvi-
ratininką 138 km atstumo var-
žybose aplenkė tik lenktynių
nugalėtojas rusas Ivan Ščiogole-
vas bei antrąją vietą užėmęs
italas Alessandro Bazzana.

* Sekmadienį Vokietijoje
pasibaigusios 36 šachmatini-
niukų varžybose antrąją vietą
su 6,5 taško iš 9 galimų užė-
mė Eduardas Rozentalis. Lietu-
vos šachmatininkas devintojo
rato partiją juodosiomis figūro-
mis lygiosiomis baigė su rumu-
nu Dorian Rogozenko, kuris su
6,5 taško ir tapo nugalėtoju.

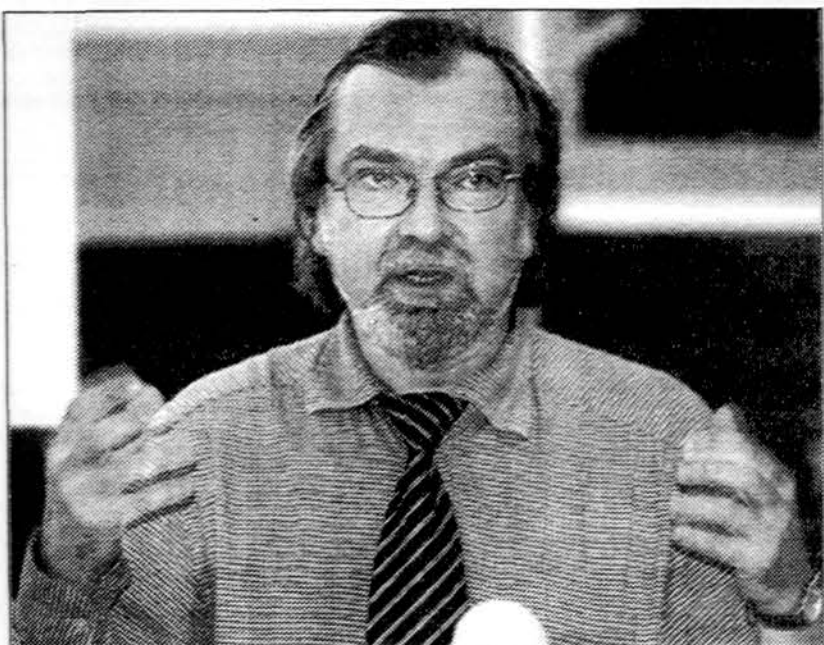
* Mėnesį Lietuvoje siau-
tėjusios „Orange virus“ gat-
vės krepšinio varžybos šeš-
tadienį baigėsi Kauno Vienybės
aikštėje. Del pagrindinio prizo
— teisės atstovauti Lietuvai
pasaulio čempionate — susi-
grūmė 12 stipriausių komandų.
Po ypatingos kovos pergale
išplėšė megejų komanda iš Vil-
niaus „Monstrai“, finale lygio-
sionis 9:9 sužaidusi su Kauno
„Combo“ komanda, pastiprinta
vienu profesionalu Kauno „To-
po centro-Athlete“ Mindaugu
Kalveliu. Tik po baudų metimų
12:11 „Monstrams“ pavyko pra-
nokti varžovus ir iškvioti teisę
liepos mėnesį ginti Lietuvos
garbę pasaulio gatvės krepšinio
žaidynėse „3x3 Basketball
World Cup“ Italijoje.

Naujausios žinios

* Lietuva sunaikino
paskutines savo priešpėstines
minas.

* Euroatlantinis saugu-
mas be Ukrainos — neiš-
baigtas, sako ministrai.

Sociologas V. Gaidys: prezidento rinkimai yra įdomūs

Sociologas Vladas Gaidys
Gedimino Žilinsko (ELTA) nuotr.

Vilnius, birželio 7 d. (ELTA). Visuomenės nuomonės ir rinkos tyrimų bendrovės „Vil-morus“ vadovas sociologas Vla-das Gaidys mano, jog vykstanti prezidento rinkimų kampanija yra įdomi, o kandidatai turi ge-rų idėjų — kalba apie socialines problemas, Ignalinos atominę elektrinę, geležinkelius ir ener-getiką.

Elta: Vadovaudamiesi pas-taruoju metu skelbtų sociologi-nių apklausų duomenimis, gali-me tirti, jog visi penki kandida-tai turi galimybių patekti į an-trąjį prezidento rinkimų ratą. Atotrūkio tarp keturių kandi-datų, išskyrus Valdą Adamkų, kol kas nematyti.

V. Gaidys: Taip, atotrūkio iš tikrųjų nėra. Tačiau dar gali būti pasikeitimų. Negalime pro-

gnozuoti, kurie kandidatai pa-tekis į antrąjį ratą: visi turi gali-mybių.

Elta: Ar esamos tendencijos leidžia tvirtinti, kad V. Adamkus tikrai pateks į antrąjį ratą?

V. Gaidys: Negalima to tvirtinti šimtu procentų. Pir-miausia yra tam tikra V. Adam-kaus populiarumo mažėjimo tendencija. Antra — V. Adam-kaus rinkėjai. Jam ištikimi rin-kėjai yra estetiškai gražūs: jau-nesni, sėkmingesni, labiau išsi-lavinę žmonės, kurių pažiūros labiau liberalios, vakarietiškos. Reikėtų džiaugtis tokiais rin-kėjais.

Tačiau tokie rinkėjai — la-bai nepatikimi. Jie dažnai ne-ateina balsuoti. Jie turi svarbių rūpesčių, ir nors širdimi remia

savo kandidatą, rinkimų dieną jie gali būti užsiėmę, turėti svarbesnių nei rinkimai reika-lų, rūpesčių.

Tie rinkėjai nėra patikimi ir del pažiūrų tvirtumo. Jaunesni žmonės gali persigalvoti ir eida-mi prie balsavimo urnos.

Patikimiausi rinkėjai yra pensininkai. Jie daug labiau gi-linasi, stebi įvairius politinius įvykius, kalbasi tarpusavyje. Jų nuomonė yra daug brandesnė, ne taip priklauso nuo situacijų.

Elta: Ar galime tvirtinti, jog tarp kitų keturių kandidatų vieni turi aiškiai daugiau ga-limybių, kiti — mažiau?

V. Gaidys: Ne, negalime. Statistiniai dydžiai yra labai ar-timi. Maža to, dar yra laiko iki rinkimų, daug kas gali keistis.

Nukelta į 7 psl.

V. Landsbergis: Lietuva liks dėkinga R. Reagan

Vilnius, birželio 7 d. (BNS) — Lietuva liks dėkinga miru-siam JAV vadovui Ronald Rea-gan už pasipriešinimą Bloigio imperijai, sako Aukščiausiosios Tarybos-Atkuriamojo Seimo pirmininkas Vytautas Lands-bergis.

„Mirė žmogus, kuris tikejo laisvę ir pakeitė pasaulį. Jam Lietuva yra ir liks dėkinga už atvertą progą atsikovoti laisvę ir grįžti į demokratiją“, sakoma V. Landsbergio pareiškime.

1981-1989 metais 40-uju JAV prezidentu buvęs R. Rea-gan šeštadienį mirė sulaukęs 93 metų.

Kariuomenės vadu bus siūlomas Afganistano karo veteranas

Vilnius, birželio 7 d. (BNS) — Laikinas prezidentas Ar-tūras Paulauskas naujuoju Lie-tuvos kariuomenės vadu ketina siūlyti Lauko (sausumos) pajė-gų vadą brigados generolą Val-dą Tutkų.

Tai patvirtino opozicinės Tėvynės sąjungos -konservato-rių frakcijos seniūnas Andrius Kubilius, pirmadienį susitikęs su laikinuoju prezidentu.

„Mes didelių prieštaravi-mų tam neturime“, sakė A. Ku-bilius.

Su A. Paulausku pirmadi-
enį buvo susitikęs ir pats V. Tut-
kus.

A. Paulauskas praėjusią savaitę būsimojai kariuomenės vadovui siūlytą kandidatūrą derino su ka-denciją baigiančių kariuo-menės vadu generolu majoru Jonu Kronkačiu, krašto apsau-gos ministru Linu Linkevi-čiumi, parlamentinių frakcijų bei kai kurių Seimo komitetų vadovais.

A. Kubilius taip pat teigė siūlęs A. Paulauskui iš karto apsispręsti, ką skirti Lauko pa-jėgų vadu, kurio vieta liks lais-va, jei V. Tutkus taptų kariuo-menės vadu.

Konservatorių nuomone, i-
šį postą tikėtina, kad JAV studi-juojantis buvęs Krašto apsau-gos savanorių pajėgų vadas Ar-vydas Pocius.

BNS šaltinių Seime teigi-mu, būtent A. Pocių J. Kron-kaitis norėjo matyti savo ipe-diniui.

A. Paulauskas pirmadienį susitiko ir su valdančiojo So-cialdemokratinio susivienijimo frakcijos seniūno pirmuoju pa-vaduotoju Juliumi Sabataus-ku, kuris teigė, jog socialdemo-kratų taip pat neprieštaraus V. Tutkaus kandidatūrai.

44-erių V. Tutkus sovietme-
čiu baigė Taškento aukštąją karo pėstininkų mokyklą, mo-kėsi prestižinėje Maskvos M. Frunzės karo akademijoje. Lie-tuvai atkūrus nepriklausomybę, V. Tutkus mokėsi NATO gy-nybos kolegijoje Romoje.

Be to, kad V. Tutkus turi gerą karinį išsilavinimą, jis yra vienas iš nedaugelio tikrą ko-vinę patirtį turinčių kariuo-menės vadovybės atstovų. Prieš du dešimtmečius V. Tut-kus dvejus metus ir tris mėne-sius tarnavo Afganistane, kur vyko nuožnių partizaninis ka-ras tarp sovietinių pajėgų ir af-ganų kovotojų.

J. Kronkaitis, savo ruožtu, būdamas JAV karininku, yra tarnavęs Vietname.

Konservatoriai nepasitiki konkurentų rinkimų Europarlamentą sąrašais

Vilnius, birželio 7 d. (BNS). Opozicinės Tėvynės sąjungos (TS) vadovas Andrius Kubilius ragina kitas europar-lamentarų mandatų siekiančias partijas paskelbti, ar jų sąrašuose esantys kandidatai tikrai važiuos dirbti į Europos Parlamentą.

„Aš garantuoju, jog mūsų sąrašo kandidatai tikrai eis dirbti į Europos Parlamentą, jeigu bus išrinkti“, pirmadienį teigė A. Kubilius.

Jis ketina raštu paraginti kitas rinkimuose dalyvaujan-
čias partijas paskelbti jų kandi-
datų ketinimus.

Konservatorių vadovui dau-
giausia abejonių kelia valdan-
čiosios Naujosios sąjungos (NS,
socialliberalų) bei Valsčių ir
Naujosios demokratijos partijų
sąjungos (VNDPS) kandidatų
sąrašai.

„Sąžiningumo stinga to-
kiuose elementariuose reika-luose, kaip kandidatų į Euro-parlamentą sudarymas, kur į sąrašus įtraukti ministrai ar kandidatai ir prezidentus net nesiruošia tapti europarlamen-tarais, jeigu bus išrinkti. Tokia rinkėjų apgavystė yra nesąži-ninga ir nemoralinė“, teigė A. Ku-bilius.

Naujosios sąjungos sąrašo pirmoje vietoje įrašytas užsie-nio reikalų ministras Antanas Valionis, antras — švietimo ir mokslo ministras Algirdas Monkevičius, o VNDPS sąrašą pradeda prezidento posto sie-kianti partijos pirmininkė Kazi-miera Prunskienė.

Atmesdamas konservatorių kritiką, užsienio reikalų minis-tras A. Valionis pareiškė, jog

Europoje įprasta, kad naciona-linę partiją ir Europos Parla-mentą „veda vadovai“.

„Šiuose Europos Parlamen-to rinkimuose dalyvauja ir da-bartinis Belgijos premjeras, ir Vengrijos užsienio reikalų mi-nistras“, pažymėjo A. Valionis.

Del darbo Europos Parla-mente A. Valionis žada apsi-spręsti tik po rinkimų, įvertin-damas rinkėjų nuomonę ir savo galimybes geriau atstovauti jų bei valstybės tikslams.

Vienas valdančiosios Lietu-vos socialdemokratų partijos (LSDP) vadovų Vytenis Andriukaitis pareiškė, jog visi so-cialdemokratų kandidatai pa-sirengę dirbti Europos Parla-mente.

„Mūsų partijoje visi, kurie bus išrinkti, yra pasiryžę va-žiuoti dirbti į Europos Parla-mentą“, teigė V. Andriukaitis.

Jis pridūrė, kad „matyt, siekiant suaktyvinti rinkėjų aktyvumą, į sąrašus bandoma į-traukti įžymybes“.

Šį sekmadienį vyks ne tik Europos Parlamento, bet ir pir-malaikiai prezidento rinkimai, kuriuose varžosi penki kandi-datai.

Del 13 Lietuvai skirtų europarlamentarų mandatų varžosi 241 kandidatas, ku-riuos iškelė dvyliką partijų ir vienas partinis susivienijimas.

Daugiausiai diskusijų sukelė aktyviai rinkimų kampaniją vykdančios populistinės Darbo partijos dalyvavimas.

Politologų nuostabą sukelė jos vadovo pareiškimas, kad į Europarlamentą ji ruošiasi siūsti ne politikus, o įvairių sri-čių „žinovus“.

Sprendimą statyti teritorijoje šalia Seimo naują viešbutį parlamentarams Vilniaus savivaldybė vertina kaip pri-mintą „už miesto valdžios nugaros“. Minėtame sklype Vilniaus valdžia yra numatiusi statyti kultūros renginių sa-lių grupę. Tarpautinės reikšmės pastatų grupę sudarytų simfoninių ir kamerinių koncertų salės, šiuolaikinio teatro poreikius atitinkančios salės, garsiojo Gugenheim muziejaus galerija, keičiamų parodų erdvės. Tokius pla-nus pristatė ir aptarė (iš kairės): miesto plėtros departamento direktorius L. Naujokaitis, režisierius O. Koršu-novas, Vilniaus meras A. Zuokas, Nacionalinės filharmonijos generalinis direktorius E. Mikšys.

Tomo Černišovo (ELTA) nuotr.

Siūloma uždrausti atvykėliams iš okupacinių valstybių dalyvauti partijų veikloje

Vilnius, birželio 7 d. (BNS) — Opozicinės Tėvynės sąjungos -konservatorių frakcijos nariai siūlo įstatymu uždrausti Rusi-jos ir Vokietijos piliečiams, atvykusiems į Lietuvą prieš nepri-
klausomybės atkūrimą, būti po-litinių partijų nariais.

„Lietuvos politinių partijų vadovais negali būti svetimtau-čiai, atvykę prieš 1990 metų ko-vo 11 dieną iš buvusio okupu-
jancijų valstybių - SSRS ir Vo-kietijos“, tokią Politinių partijų įstatymo pataisą pirmadienį už-registravo konservatoriai An-tanas Stasiškis ir Povilas Jaku-čionis.

Pataisų autoriai aiškinama-jame rašte teigia, jog jomis sie-kia „apsaugoti politines parti-jas nuo 1940-1990 metais Lie-tuvą okupavusių valstybių geo-politinių tikslų įtakos“.

„Kai kurios partijos prade-da skelbti ir siekia praktiškai įgyvendinti 1940-1990 metais Lietuvą okupavusių valstybių tikslus, nesuderinamus su Lie-tuvos valstybės ilgalaikiais tiks-lais“, teigiama aiškinamajame rašte.

Anksčiau konservatoriai „antivalstybine“ partija yra pa-vadinę rusų kilmės milijonieriaus Viktoro Uspaskicho vado-
vaujamą Darbo partiją.

V. Uspaskichas į Lietuvą at-

jame rašte teigia, jog jomis sie-kia „apsaugoti politines parti-jas nuo 1940-1990 metais Lie-tuvą okupavusių valstybių geo-politinių tikslų įtakos“.

„Kai kurios partijos prade-da skelbti ir siekia praktiškai įgyvendinti 1940-1990 metais Lietuvą okupavusių valstybių tikslus, nesuderinamus su Lie-tuvos valstybės ilgalaikiais tiks-lais“, teigiama aiškinamajame rašte.

Anksčiau konservatoriai „antivalstybine“ partija yra pa-vadinę rusų kilmės milijonieriaus Viktoro Uspaskicho vado-
vaujamą Darbo partiją.

V. Uspaskichas į Lietuvą at-

vyko praėjusio 9 dešimtmečio viduryje ir Lietuvos pilietybę igijo natūralizacijos būdu.

„Smarkiai svarstytina, ar toks siūlymas nepažeidžia žmo-gaus teisių“, komentodamas konservatorių pasiūlytas patai-sas sakė Vyriausiosios rinkimų komisijos pirmininkas Zenonas Vaigauskas.

„Būti partijų nariais nebu-vo draudžiama net buvusiams KGB darbuotojams“, pridūrė jis.

Lietuvos įstatymai numato apribojimus dalyvauti partijų veikloje: dėl amžiaus, pareigų, pilietybės, tačiau nėra apribio-jimo dėl tautybės ar kilmės.

„Būti partijų nariais nebu-vo draudžiama net buvusiams KGB darbuotojams“, pridūrė jis.

Lietuvos įstatymai numato apribojimus dalyvauti partijų veikloje: dėl amžiaus, pareigų, pilietybės, tačiau nėra apribio-jimo dėl tautybės ar kilmės.

„Būti partijų nariais nebu-vo draudžiama net buvusiams KGB darbuotojams“, pridūrė jis.

Lietuvos įstatymai numato apribojimus dalyvauti partijų veikloje: dėl amžiaus, pareigų, pilietybės, tačiau nėra apribio-jimo dėl tautybės ar kilmės.

„Būti partijų nariais nebu-vo draudžiama net buvusiams KGB darbuotojams“, pridūrė jis.

Lietuvos įstatymai numato apribojimus dalyvauti partijų veikloje: dėl amžiaus, pareigų, pilietybės, tačiau nėra apribio-jimo dėl tautybės ar kilmės.

Mokslininką mirtinai sužalojęs studentas nebus teisiamas

Vilnius, birželio 7 d. (BNS) — Vilniaus miesto 3-asis apylinkės teismas nuo baudžiamo-sios atsakomybės atleido vilnie-
tį Kęstutį Leiką, kuris automo-biliu šiemet kovą mirtinai su-žalojo žinomą literatūrologą ir visuomenės veikėją, profesorių Vytautą Kubilių.

Šį sprendimą teismas pri-
ėmė gegužės 27 dieną, remda-masis pateiktu Vilniaus miesto apylinkės prokuratūros nutari-mu nutraukti ikiteisminį tyri-mą dėl šios skaudžios avarijos.

Prokuratūra tyrimą nu-traukė, nes nukentėjusioji, žu-vusio profesoriaus žmona Jani-na Žekaitė ir avarijos kalti-ninkas 21 metų studentas K. Leika susitaikė.

J. Žekaitė nurodė, kad jokių priekaištų jaunuoliui neturi.

nes jai padaryta žala visiškai ir savanoriškai atlyginta.

Įstatymai leidžia susitai-kyti, jeigu kelių eismo taisyklių pažeidimas įvyko dėl neatsar-gumo ir jeigu kaltininkas įvyk-dam tam būtinas sąlygas: prisipa-žįsta padaręs nusikaltimą, gai-lisi ir atlygina nukentėjusiajam žalą.

K. Leikai kovo pradžioje bu-vo pareikštas įtarimas pagal Baudžiamojo kodekso 281 straipsnio 5 dalį, pagal kurią tam, „kas vairuodamas kelių trans-poro priemonę pažeidė kelių eismo saugumą ar trans-poro priemonės naudojimo tai-sykes, jeigu dėl to įvyko eismo įvykis, dėl kurio žuvo žmogus“, gali būti skiriama iki aštuone-rių metų laisvės atėmimo baus-me.

Mikalojaus Konstantino Čiurlionio asmenybę ir kūrybą garsins sekmadi-
enį Druskininkuose prasidėjus ilgiausias Lietuvoje menų festivalis „Drus-
kininkų vasara su M. K. Čiurlioniu 2004“. Antrus metus kurorte Lietuvos muzikų rėmimo fondo surengtą festivalį pradėjo žymiausias M. K. Čiurlio-nio kūrybos tyrinėtojas profesorius Vytautas Landsbergis ir M. K. Čiurlio-nio provakaitis pianistas Rokas Zubovas (nuotr.).

Romo Jankausko (ELTA) nuotr.

SVEIKATOS KLAUSIMAI

Dantų gydytojo atsakymai

IONAS ADOMAVIČIUS, M.D.

smegenų ligą.

Dantistas Tom McGuire, DDS yra prezidentas „Tooth Fitness“, Grass Valley, CA, firmos, kuri parūpina dantų gerovę korporacijoms. Jis yra autorius knygos: „Tooth Fitness, Your Guide to Healthy Teeth“, St. Michael's Press.

Visi jau žinome svarbą dantų valymo šepetėliu ir tarpdantinių brūžinimo tam tikru siūlu (flossing). Bet apie tokią dantų priežiūrą mums ne viskas yra aišku. Čia pateikiame atsakymai į daugelį pacientų klausimų.

1. Kaip dažnai mano dantis turi išvalyti dantų gydytojas?

Sutartinis atsakymas — kas pusę metų. Eik taip dažnai, kaip nurodo dantistas ar dantų higienistas. Sergant sunkia dantų smegenų liga ar nemokant šepetėliu valyti — lankyt dantų gydytoją kas mėnuo.

2. Dantis valant šepetėliu, mano dantų smegenys kraujuoja. Ar turiu susirūpinti?

Daug žmonių neteisingai mano, kad mažas kraujavimas yra normalus. Kraujavimu prasideda uždegimas dantų smegenų — „gingivito“. Negydytas gali virsti stipriu bakteriniu užkrėtimu.

„Gingivitas“ gali liautis per 1 ar 3 savaites kasdien valant dantis ir brūžinant tarpdantius po kiekvieno valgio.

Padedate dar ir tas: nuvalę dantis su šepetėliu, skalaukite burną su šiuo mišiniu: ketvirtą arbatinio šaukštelio druskos, ištirpintos 4 uncijose (puodelis) vandens — tas šalins bakterijas. Plauk dantis šepetėliu 3-4 minutes (dažnas plauka tik minutę). Jei kraujuoja daugiau kaip 3 savaites, eik pas dantų gydytoją. Gali turėti periodantinę ligą — tai užsitęsusi dantų smegenų liga. Ji nepasiduos vien su druska gydymui.

Dar ir kiti nederumai — tai jautrumas šilumai ar šalčiui, saldiems ar rūgšties valgams, staigus skausmas palietusioje vietoje, kraujavimas, jausmas, kad kas spaudžia dantis šaknį. Ilgainiui toji periodantinė liga gali sunaikinti žandikaulį. Negydat jį, netenkama dantų.

Perspėjimas. Periodantinė liga gali gresyti širdžiai. Už tai, kai įtari turįs liguistų dantų smegenis, tuojau eik pas dantų gydytoją, ypač jei širdimi negaluoji.

3. Dėl ko atvėpsta dantų smegenys?

Dažniausiai dantų smegenų ligos, bet ir po 50 metų jos smegenys normaliai atvėpsta nuo dantų. Nors stiprus jų atsikvėpimas gali susirginti danti, daugiausiai atsivėpę smegenys sudaro kosmetinę negerovę.

4. Kaip išvengiama dantų smegenų ligos?

Padedate priediniai vitaminai C, A ir B — kompleksas. Valgymas daug vaisių ir daržovių irgi saugo nuo tokios negerovės. Dar nevalgymas cukraus, kuris greitina susidarymą plėvelių — plono sluoksnio, susidedančio iš valgio liekanų, bakterijų ir seilių, kas sukelia dantų nykimą ir dantų

5. Kuris dantų šepetėlis yra geriausias?

Ašaros lašo pavidalo su švelniais, apie coliaus ilgio šeriais. Jei burna smulki, naudok „junior-size“ šepetėlį.

Šepetėlis turi turėti ne daugiau, kaip 4 eiles nespaltotų šerių — tada lengviau susekamas kraujas, kuris gali atsirasti valantis.

Permatomas šepetėlio plastinis kotelis ilgiau išlieka švarus ir igitina bakterijas žudantiems ultravioletiniams spinduliams patekti ant šerių.

Po išvalymo išskalauk šepetėlį šiltam vandenyje ir išdžiovink. Nelaikyk jį gulčiomis — vanduo rinksis ir veisis bakterijos. Jų išvengimui pamerk šepetėlį į „mouthwash“ kartą savaitėje.

6. Kaip dažnai keisti dantų šepetėlį?

Kas trys mėnesiai ir dar greičiau, kai šeriai sugula ar susidėvi. Gerai elgies, jei pakeiti dantų šepetėlį po kiekvieno dantų gydytojo patikrinimo — tas apsaugo švarius dantis nuo seno šepetėlio bakterijų.

7. Ar yra kuo geresnis elektrinis dantų šepetėlis?

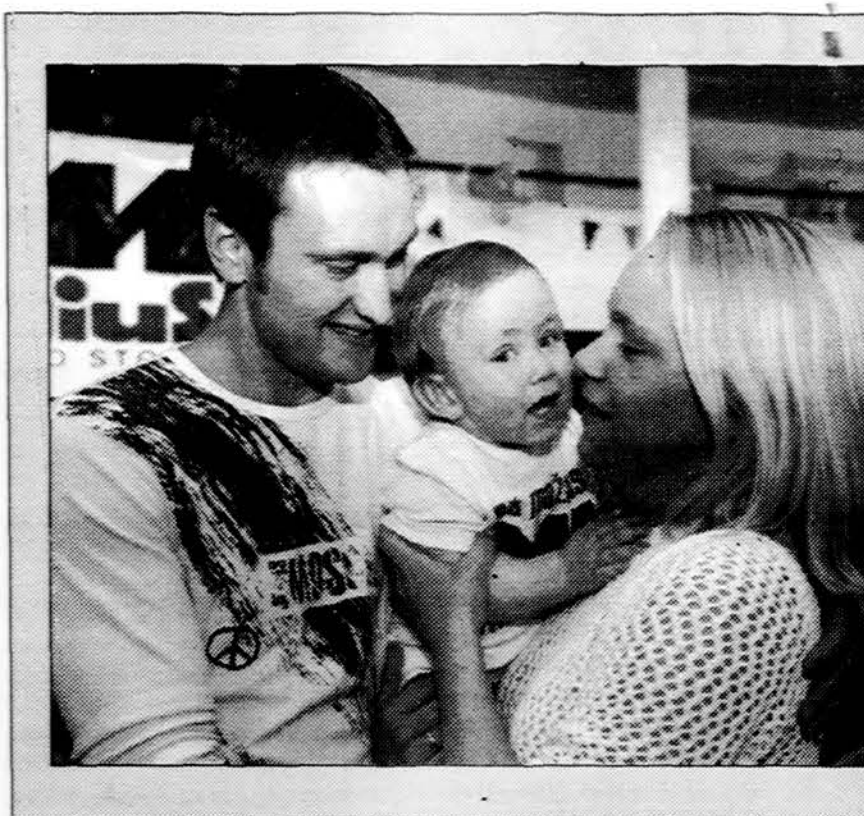
Elektrinis ir ultrasoninis šepetėlis daugiau virpa per sekunde, bet toks jis dažnai mažiau negu rankinis esti pajėgus pasiekti dantų užpakalį ir vidinį žemutinį dantų paviršių. Vietoj elektrinio dantų šepetėlio gali įsigyti „oral irrigating device“. Tas įtaisas sudaro vandens čiurkšlę giliai žemiau dantų smegenų ribos, kur nepasiekia nei valymas, nei siūlų brūžinimas. Tai priedinis valymas šalia šepetėlio ar siūlo naudojimo. To įtaiso geriausias modelis yra „The Water Pik“ su „The Pik Pocket sublingual irrigation tip attachment“. kainuoja 73.99 dolerių. Vartojant šį įtaisą, naudok silpną srovę. Geriausiai veiklai pripildyk talpintuvėlį „antibacterial mouthwash“ ar sūriu vandeniu vietoje vandens.

8. Kuri dantų pasta yra pati geriausia?

Jos visos yra gana vienodos. Svarbu žinoti, kad dantis valo ir dantų smegenis sveikais užlaiko valymas su šepetėliu. Suaugusieji naudokite dantų pastą, kuri jums geriausiai patinka. Kai nepatiks pastos skonis — nevalys dantų su ja.

Turį nesveikas dantų smegenis, vengia baltinančios („whitening“) dantų pastos, nes jos šiuokščios. Tas pats šaltinis, tik kitoje vietoje pataria nevertoti pastos, turinčios vėžį viliojančių medžiagų, kaip sacharinas, Blue No. 1 — net florasitiriamas toks esąs. Svarbu neryti pastos. Daugelis jų turi dažus, skonio gerintojus, pasaldintuosius. Jų pavojus nėra pilnai iširtas. Vaikai dažnai ryja dantų pastą. Jiems patartina „Tom's of Maine“ pasta — ji neturi priedų.

Specialūs dantims valyti siūlai (flosses): plevėlių ir valgio liekanų iš tarpdantinių šalinimui geriau tinka nevaškuotas, šiurkščiu paviršiumi siūlas. Išimtis — kai dantys tamprūs ar nevaškuotas siūlas sukelia skausmą ar esti susidėjęs —

Gegužės 29 d. jau penktus metus iš eilės Vilniuje radijo stoties „M-1 Plus“ yra rengiamos mažųjų ropojimo varžybos. Šių metų varžybų laimėtojas yra vienuolikos mėnesių amžiaus Simas Martinkėnas, pirmasis 4 metų atstumą ir pasiekęs baigmes liniją. Valdo Kopūsto (Elta) nuotraukoje — Simas su tėveliais Dariumi ir Egle.

mėgink apklotą ar labai ploną (ultra tin) siūlą. Kitaip — atsisakyti tokio siūlo naudojimo.

Nenaudojamas spalvintas siūlas. Siūlo naudojimo būdas yra svarbesnis negu siūlo rūšis.

Tinkamas siūlo naudojimas. Tarp dantų įterpes 12-18 colių, spausk į vieną pusę ir žemyn, judindamas pirmyn ir atgal. Atsargai ištraukiant siūlą „aukštyn ir lauk“, gali pakenkti dantų plomboms. Todėl trauk siūlą už vieno galo laukian.

Naudok siūlą kas naktį po šepetėlio išvalymo, bet prieš išspjovimą visos pastos. Jei yra tarpas, kuriame užsilaiko maistas — naudok siūlą po kiekvieno dantų išvalymo šepetėliu.

9. Ar aš galiu vartoti fluora ar plautis prieš plėvelių atsiradimą?

Taip, aš patariu juos vartoti prieš dantų valymą šepetėliu (ar kai negali taip valymu pavalgius). Fluoridas yra gera priemonė prieš gedimą dantų. Jei jūsų vanduo neturi fluoro, vaikams reikia teikti fluoro lašus nuo pusantros iki 16. Fluoras teikiamas tuo laiku yra geriausia apsauga nuo dantų gedimo suaugus.

10. Koks yra geriausias būdas dantų baltinimui?

Paviršutiniai suterštus dantis su cola, kofeinu ar cigarete, naudok baltinančią (whitening) dantų pastą, atidžiai pildydami nurodymus. Pervartojimas gali prašalinti apsaugantį dantų emalį.

Stipriai suterštus dantis pavesk dantų gydytojų sutvarkyti. Jo priemonės greičiau veikia, veiklesnės yra ir mažiau erzina dantų smegenis negu paties vartojamos. Jų kaina nuo 100 iki 300 dol. vieno baltinimo.

11. Kaip dažnai reikia daryti dantų nuotraukas?

Naujas dantų gydytojas padaro „full-mouth, bitewing and periapical (root) X rays“. Po to daroma „bitewing X rays“ kasmet (kas pusę metų, jei dantys yra linke gesti). Priklausomai kaip tikrinamės ir kaip pataria dantų gydytojas, gali kas 5 metai darytis „full mouth and periapical X rays“.

12. Ar tikrai yra pavojingos sidabrinės (amalgam) dantų plombos?

Tokios plombos — tai nuodingas metalas gyvsidabris (mercury), kuris gali sukelti pykinimą, atminties netekimą ir nervines negeroves. Jei tuo rūpiniesi, pakeisk jas. Eik pas tokį dantų gydytoją, kuris garsinasi esąs „mercury free“ ar „cosmetic dentistry“.

Šaltinis: „The World's Greatest Treasury of Health Secrets From the Editors of Bottom Line Publications“

AR BŪTINA PO KIEKVIENO NĖSTUMO PRARASTI DANTĮ?

Kauno Stomatologijos klinikos „Neodenta“ gydytojai mano, kad nėštumas — tai vienas svarbiausių įvykių moters gyvenime.

Norėtume atkreipti dėmesį į tai, kad vaiko sveikata labai priklauso nuo besilaukiančios moters sveikatos. Juo geresnės bus moters sveikata nėštumo laikotarpiu, tuo geriau bus kūdikiui. Daugumai besilaukiančių moterų iškyla nemažai klausimų apie burnos ertmės priežiūrą.

Kas labiausiai kenkia nėščios moters burnos sveikatai?

Bloga burnos ertmės higiena; neracionali mityba; bendra nėščiosios būklė.

Dažnai nėščios moters taip rūpinasi savo kūdikiu, kad užmiršta pačios save, nesivalo dantų. Dantis šiuo laikotarpiu reikėtų valyti ypač rūpestingai, nes dėl savųjų hormoninių organizmo pokyčių vyksta ir burnos ertmės pakitimai, dantenos tampa jautresnės, greičiau kaupiasi apnašos. Dantų gedimui didelę įtaką turi ant dantų paviršiaus esančios apnašos, kurios sąlygoja žalingų rūgščių išsiskyrimą. Rūgštys veikia dantų emalį, atsiranda gedimai.

Dalis apnašų pasišalina burnos ertmės natūraliai valantis, pvz.: valgant vaisius, daržoves, kietą maistą. Visas apnašas galima pašalinti tik gerai valant dantis. Juo ilgiau kaupiasi apnašos, tuo sunkiau jas nuvalyti, todėl dantis reikia valyti reguliariai. Norėdamos išvengti žalingo rūgščių poveikio danties audiniams, privalo valyti dantis du kartus per dieną pasta, kurioje yra fluoro. Tarpdantius būtina valyti higieniniu tarpdantinių siūlu.

Apnašos yra ir gingivito, pasireiškiančio dantenų paraudimu ir kraujavimu, priežastis. Nėštumo metu gingivitas gali

sukelti sunkesnę ligą — parodontitą. Dauguma nėščiųjų, prasidėjus kraujavimui, nebevalo dantų. Tai dar pablogina burnos ertmės higienos būklę. Dantenų uždegimas stiprėja, atsiranda skausmas, nemalonūs pojūčiai burnos ertmėje.

Nėštumo metu būtina apsilankyti pas higienistą — atlikti profesionalią burnos ertmės higieną. Ją atliekant pašalinamos minkštos dantų apnašos ir akmenys, dantų paviršiai nupoliruojami, jeigu reikia, paskiriamas uždegimą mažinantis skalavimo skystis ir pasta.

Tai, ką valgo nėštumo metu, turės tiesiogines reikšmes jūsų kūdikio dantims. Jūsų kūdikio dantis pradeda formuotis nuo trečio iki šešto nėštumo mėnesio. Todėl ypač svarbu, kad jūsų maiste nestigtų reikalingų medžiagų — vitaminų A, C ir D, proteinų, kalcio ir fosforo. Posakis, kad moteris po kiekvieno nėštumo praranda po vieną dantį, nėra visai teisingas, nors nėštumo laikotarpiu iš motinos ir pasisavinama kalcio ir fosforo junginių. Vaikui reikalingas kalcio kiekis pasisavinamas iš maisto, kurį jūs valgo, iš jūsų kaulų ir vėliausiai iš dantų.

Taip neatsitiks, jei jūsų valgiaraštyje netrūks pieno produktų, tamsiai žalių lapinių daržovių, kiaušinių, žuvies. Per dieną reikia suvartoti mažiau: 1,200 mg kalcio. Moteris turi rinktis maistą, kad kiekvieną dieną pakankamai gautų

DRAUGAS
(USPS-161000)
THE LITHUANIAN WORLD WIDE DAILY

Published daily except Sundays and Mondays, legal Holidays, the Tuesdays following Monday observance of legal Holidays as well as Dec. 26th and Jan. 2nd by the Lithuanian Catholic Press Society, 4545 W. 63rd Street, Chicago, IL 60629-5589.

Draugo prenumerata yra mokama iš anksto.			
	Metams	1/2 metų	3 mėn.
JAV	\$100.00	\$60.00	\$38.00
Kanadoje ir kitur (U.S.)	\$115.00	\$65.00	\$45.00
Tik šeštadienio laida:			
JAV	\$60.00	\$45.00	\$33.00
Kanadoje ir kitur (U.S.)	\$65.00	\$50.00	\$38.00
Užsakant i Lietuva:			
Oro paštu	\$500.00	\$250.00	
Reguliariu paštu	\$100.00	\$55.00	
Tik šeštadienio laida oro paštu	\$160.00	\$85.00	
Tik šeštadienio laida reguliariu paštu	\$55.00		

Vyriausia redaktore — Danutė Bindokienė
Administratorius — Valentinas Krumpis
Moderatorius — kun. Viktoras Rimšelis

- Administracija dirba kasdien, nuo 8:30 iki 4:30, šeštadieniais nedirba.
- Redakcija dirba kasdien, nuo 8:30 iki 4:00, šeštadieniais nedirba.
- Redakcija už skelbimų turinį neatsako. Skelbimų kainos atsiunčiamos, gavus prašymą, ką nors skelbti.
- Redakcija straipsnius taisy savo nuodžiūra. Nenaudotų straipsnių nesaugo.

Siunčiant prašome pasiūlyti kopiją.
El-paštas: administracija@draugas.org
redakcija@draugas.org
rastine@draugas.org
skelbimai@draugas.org

„Draugo“ skelbimų skyrius
1-773-585-9500

DR. ŽIBUTĖ ZAPARACKAS
DR. PAUL KNEPPER
Akinių ligos — chirurgija
150 E. Huron, Suite 1000
Chicago, IL 60611
Valandos pagal susitarimą
Tel. 312-337-1285

DR. TOMAS ZUBINAS
DANTŲ GYDYTOJAS
4560 W. 103rd St.,
Oak Lawn, IL 60453
Tel. 708-423-5155.

EUGENE C. DECKER, DDS, P.C.
DANTŲ GYDYTOJAS
Lietuvams sutvarkyti dantis už prieinamą kainą.
Sutvarkyti karies, gingivitas, apnašas.
4647 W. 103 St., Oak Lawn, IL
55 E. Washington, Suite 2401,
Chicago, IL
Tel. 708-422-8260.

VIDAS J. NEMICKAS, M.D.
KARDIOLOGAS—ŠIRDIES LIGOS
7722 S. Kedzie Ave.
Chicago, IL 60652
Kab. tel. 773-471-3300

DR. JOVITA KERELIS
DANTŲ GYDYTOJA
9525 S. 79th Ave., Hickory Hills, IL
Tel. (708) 598-8101
Valandos pagal susitarimą

EDMUNDAS VIZNAS, M.D., S.C.
VIDAUS LIGŲ GYDYTOJAS
Kaltbame lietuviškai
6918 W. Archer Ave. Ste. 516
Chicago, IL 60638
Tel. 773-229-9965
Valandos pagal susitarimą

ARAS ŽLIOBA, M.D.
AKIŲ LIGOS — CHIRURGIJA
219 N. Hammes Avenue
Joliet, IL 60435
Tel. 815-741-3220

būtinų maisto medžiagų. Venkite saldumynų, kurie turi daug kalorijų ir kenkia jūsų dantims. Jei nevalgote mėsos ir žuvies, jums gali prireikti maisto priedų, vitaminų ir mineralinių medžiagų. Dėl jų vartojimo būtinai pasitarkite su savo gydytoju.

Esant blogai bendrajai nėščiosios būklei, kenčia burnos ertmės higiena. Dažnai besikaltuojant nuotaikai, esant nėštumo toksikozei, nėščioji negali valgyti kai kurių maisto produktų, jas pykina, dažnai ve-

mia. Pykinimas ir vėmimas kenkia dantims, nes susidaro rūgštinė terpė, dėl to gali prasidėti emalio erozijos. Nesilaikant burnos ertmės higienos ant dantų atsiranda daug apnašų, besikartojant vėmimams, gali išsivystyti ir aktyvus daugybinis edematis. Šito išvengsite, jei po vėmimo burną išskalaukite vandeniu su soda arba pienu. Po vėmimo iš karto nevalykite dantų, nes galite pažeisti emalį.

Paruošė klinikos vadovė
Eglė Kunčiuvienė

kokybė ir patikimumas
greitas aptarnavimas ir sutaupyta Jūsų laikas
neodenta
STOMATOLOGIJOS KLINIKA

Registruotis galite tel.: +3707755075,
mob.: +37068421260
e-mail: neodenta@one.lt
Baltų pr. 49A, KAUNAS, LIETUVA

Paskutini gegužės savaitgalį Vilniaus senamiestyje skambėjo folkloro festivalio „Samba skamba kankliai“ muzika, sukosi šokių sūkurys jaunuimams ir vyresnieji. Tai jau 32 kartą surengtas festivalis. Šiemet jame dalyvavo ne tik Lietuvos folkloro pajėgos, bet buvo svečių iš Olandijos, Vengrijos, Lenkijos, Italijos.
Valdo Kopūsto (Elta) nuotr.

KAIP LIETUVOJE ŽMONĖS GYVENA?

Po Lietuvą pasklido 12 partijų į Europos Parlamentą ir penkių prezidentinių kandidatų štabų dalyviai, o Lietuvoje — pavasario darbymetis. Kokios lietuvių, jau oficialiai tapusių europiečiais, nuotaikos, teiraujamės Seimo nario **Jurgio Razmos**, kuris kartu su Tėvynės sąjungos rengiamo Trispalvės žygio „Būk labiau lietuvis“ dalyviais važiuoja per Lietuvą.

— **Jūs nuolat keliaujate po Lietuvą, kokie lietuviai šiandien — liūdni, linksmi?**

— Kur bebūtum, pajunti didžiulį atotrūkį nuo Vilniaus, nuo „sostinės“ gyvenimo lygio. Skirtumai jaučiami įvairiose jautriose srityse: didesnis nedarbas, žmonių pajamos menkesnės dar išlikusiose darbo vietose. Ir pensininkų bei socialiai remtinų žmonių rajonuose yra daugiau. Tik skirtingai visa tai žmonės priima. Vieni yra labai pikti ant valdžios, jie nebetiki, kad kas nors gali jų padėti iš esmės pagerinti. Yra žmonių (džiaugiuosi, kad tokių daugiau), kurie esant ir sunkiai padėčiai iš paskutiniųjų naudojami visomis galimybėmis užsidirbti ir pagerinti savo gyvenimą. Lankydamiesi turguose, mes aptinkame tokių gražių žmonių, kurie, kad ir neturėdami darbo vietos, bando parduoti savo pagamintus produktus. Kalbėdamiesi su paprastais žmonėmis ir stebėdami jų padėtį, turime sutikti, kad valdžia nėra padariusi daugelio reikalingų sprendimų. Pvz., periferijoj dažnai sutiksi moterį, kuri viena augina kupetą vaiką. Štai vakar Vabalninko mieste, Pasvalio rajone, į kurį užsukome neplanuotai, sutikome moterį, su pora nedidelių vaikų tempiančių sunkius bulvių maišus. Išsikalbėjome, paaiškėjo, kad ji viena augina 7 vaikus, darbo neturi, pašalpos už vaikus mažos.

Reikia pasakyti, kad šiemet tokiems žmonėms dar atsirado papildomų sunkumų, nes Vyriausybė socialinę paramą pradėjo siesti su žmogaus turine padėtimi. Ta moteris, kuri iš paskutiniųjų stengiasi auginti savo vaikus, turi karvę ir 2 kambarių butą miestelyje. Ji susijaudinusi, kad jos turtas jai gali pakenkti gauti paramą. Man atrodo, kad čia A. Brazauskos vyriausybė nepagalvojo turto įvertinimo detalių. Teoriškai suprantama, kad tas, kuris prabangiai gyvena ir drįsta dar prašyti pašalpos, neturi būti toleruojamas. Bet privaromas turto deklaravimas žmonėms neturi būti didelis ap sunkinimas. Ypač mažai išsilavinusiems žmonėms sunku tvarkyti formalumus. Šis klausimas turėtų būti sprendžiamas paprasčiau, gal tokia teisė galėtų turėti seniūnijų tarnautojai, ku-

rie fiksuotų, kas iš pretenduojančių ir paramą turi daug turto, ne pats žmogus įrodinėtų, kad jis turi vieną karvę ir kuklų butą. Manau, čia pristigo jautrumo.

Ir parama už vaikus per maža. Nors bandomė teikti įstatymų pataisas dėl didesnės paramos (Tėvynės sąjunga savo programoje akcentuoja paramą antram, trečiam vaikui), bet esant opozicijoje nedaug ką galima padaryti, jeigu to nesupranta valdančioji dauguma. Pvz., liberalai siūlė skirti paramą 7 ir daugiau vaikų pagimdžiusioms ir juos išauuginusioms motinoms, bet ir šis siūlymas buvo atmes-tas. O daugia vaikų šeimos tą procesą stebėjo ir liko nusivylusios. Dabar ta tema gaunama nemažai laiškų. Kalbu apie tvarkingas šeimas, kurios nuolat rūpinasi savo vaikais. Asocialios šeimos — atskira problema.

Žmonės nusivylę dėl neapibrėžto indelių grąžinimo. Kaip mes bebandom Seimo daugumai išsiūlyti indelių grąžinimą padaryti aiškesnį ir paskelbti programą, ji liko nepajudinama. O prarasti indeliai jau prieš 10 metų.

Bet važiuodamas per Lietuvą susiduri ne tik su liūdnais vaizdais. Lankomės mokyklose, kur jaunimas linksmesnis ir gyvenimą žiūri optimistiškai.

— **O jaunimo miesteliuose daug?**

— Yra. Nemažai jų ateina į Trispalvės žygio „Būk labiau lietuvis“ pramoginės muzikos koncertus, kur trumpai pasisako ir mūsų politikai. Koncertuose nuotaiškos geros, apie bėdas nekalbama. Mokyklose situacija santykinai yra nebloga. Žinoma, mokytojus jaudina mažėjantis gimstamumas ir mažėjantis moksleivių skaičius. Jie nesijaučia saugūs, jeigu tokios tendencijos išliktų. Čia vėl atsimušama į šeimos rėmimo ir gimstamumo skatinimo nebuvimą. Kai kuriuose rajonuose šiuo metu vyksta mokyklų pertvarkymas, o tai mokyklų bendruomenėms jautrus klausimas. Su tuo susidūrėme Biržuose. Kaip tik savivaldybės taryba rengėsi tvirtinti mokyklų pertvarkymo projektą: kai kurių mokyklų atsisakoma, kai kurių keičiamas statusas — vidurinės mokyklos tampa pagrindinėmis. Tokių mokyklų mokytojai tai jautriai priima, nes mažėja ir mokytojų etatų.

O su gydytojais situacija — visiškai priešinga. Ne viename rajone sužinai, kad yra tuščios darbo vietos. Gydytojai šiuo metu labiau linkę darbo ieškoti didžiuosiuose miestuose na, ir užsienyje. Deja, tos tendencijos vis stiprėja. Štai Joniškėje trūksta medikų, valdžia nežino, kaip jų prisikviesti, nors sąlygos suteiktos neblogos ir atlyginimas

siekia 2,000 Lt. Joniškėčiai apklausė ir aukštąsias medicinos mokyklas baigiančius studentus. Paaiškėjo, kad jie nori gauti darbo arba sostinėje, arba užsienyje. Norintių važiuoti į rajonus neaptiko. Čia vėlgi žvilgsniai krypta į Vyriausybę — ji neturi miegoti, o didinti sveikatos apsaugos finansavimą, numatyti papildomus paramos svertus periferijos gydytojams. Nuolat pirštu A. Brazauskui rodom, kad sveikatos apsaugos finansavimas, išreikštas procentais nuo valstybės bendrojo vidaus produkto, yra vienas mažiausių Europoje.

— **Ar Lietuvos laukia užsėti, ar vyksta statybos, ar miesteliuose daug užkaltų langų?**

— Sakytum, kad neužsėtų langų ir užkaltų langų tendencijos nėra. Žmonės vis labiau suvokia, kad ūkininkavimo sąlygos gerėja, ypač prasidėjus ES finansavimui. Tiesa, vėluoja pasiekti deklaravimas, kuris reikalingas gauti išmokas, bet tai pirmieji metai, trūksta patirties. Kaip man žinoma, ir kitose naujosiose ES valstybėse, kurios turi bent kiek didesnę žemės ūkį, padėtis panaši. Žmonėms prie to nepritrūkus, deklaravimas yra gal sudėtingas dalykas. Reikėtų pakurti vyriausybę, kad per mažai lėšų buvo skirta ūkiniams pagalbai. Pats įsitikinau, aptarčiau žmones trunka daug laiko. Čia turėjo būti įjungti moksliniai darbuotojai, daugiau paskelbta itaigos reklamos. Susigriebta labai vėlai. O mūsų žmonės gana konservatyvūs, gyvenimo pamokyti, kai kur man, kad valdžia viena ranka duos, kita atims, apdėdama mokėdama. Nors racionaliai mąstydami, jie turėtų suprasti, kad jeigu valdžia norės apmokestin-ti, apmatus laukus pati ir apmokestins. Šiuo atveju apmokestinimas nesiejamas su pasėlių dekaravimu.

— **Kokie žmonės renkasi renginius: jauni, seni?**

Man atrodo, kad į visų partijų renginius susirenka daugiau vyresni žmonės. Tai lengvai paaiškinama: jie turi daugiau laisvo laiko ir labiau domisi įvykiais. Kaip minėjau, jaunimo daugiau ateina į koncertus. Jiems pokalbiai apie politiką nėra įdomūs. Bet mes patys einame į žmones, kalbiname juos gatvėse, užiname į turgų. Sutinkame įvairių žmonių ir jie bendrauja skirtingai. Ne paslaptis, kad Tėvynės sąjungos rėmėjai taip pat vyresni žmonės, bet padėtis emė keistis, kai į mūsų gretas įsijungė pramogų pasaulio atstovai Algis Ramauskas ir Gediminas Jau-nius. Jiems dalyvauiant vakare, publika iš karto pajaučia. Akivaizdžiai matome, kad jie

yra jaunimo autoritetai. Taip mes užsigauginsime jaunąją rėmėjų kartą, kuri reikalinga kiekvienai partijai.

— **Rolando Pakso apkaltos proceso metu atrodė, kad visuomenė tapo politiškai aktyvesnė. Kaip visuomenė atrodo dabar ir ar, Jūsų nuomone, balsuotojai gausiai ateis į rinkimus?**

— Aš nemanau, kad polinkiai, kurie vyko apkaltos metu, buvo į gerąją pusę. Diskredituota pati prezidento institucija, be to, žmonės yra papildomai nusivylę politika dėl ilgai užsitiesusių procedūrų. Net Vakarų šalių politikai, girdami mus už demokratiškai, netgi preciziškai vykdytą procesą, kaip priekaištą paminėjo to proceso trukmę. Ateityje turėtume galvoti, kaip tą procesą trumpinti. Tam tikra žmonių dalis, sprendžiant iš apklausų, apie 15 proc. yra emociškai prisirišę prie priešaiškų sulaužusio prezidento ir jokių racionalių argumentų nepriima, o R. Pakso komanda, aktyviai važinėdama po Lietuvą, tuos jausmus kursto. Tiems žmonėms, manau, dar keltų metų bus sudėtinga dalyvauti politiniuose ir pilietiniuose procesuose. Ir sunku įsivaizduoti, kaip tuos žmones grąžinti į normalią būseną. Tai dažniausiai žmonės, esantys socialiai sunkesnėje padėtyje. Jie savo didžiulius poreikius ir viltis sudėjo į R. Paką, kaip į tą vilčių tenkintoją. Jiems atrodė, kad mistinis tvarkos įvedimas gali pajudinti didesnius pinigų srautus iš biudžeto. Jie įsivaizdavo ir kad R. Pakas yra rimtas kovotojas su korupcija... Priversti susimąstyti tuos žmones reikės nemažai laiko.

Nerimą kelia tai, kad atsirado naujas vilčių žadintojas Viktor Uspaskich, bandydamas nuiektiti, kad tai jis yra tas gelbėtojas, žymiai geresnis už visus buvusius valdžios. Tik šiomis dienomis, kai jis pradėjo atvirai niekinti lietuvių, manau, žmonių pasitikėjimas juo šiek tiek atšals. Lietuviai dar nėra praradę tautinės savigarbos ir, tikimasi, Viktor Uspaskich populiarumas kris.

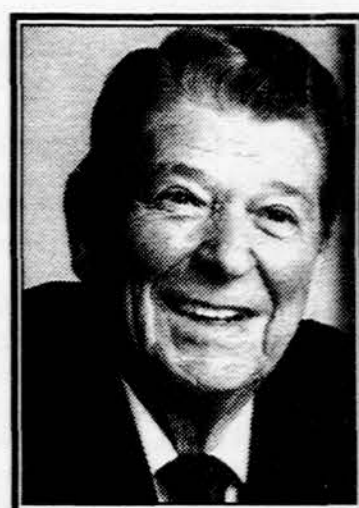
O į rinkimus, nemanau, kad ateis daug žmonių. Vasaros pradžia, be to, Europos Parlamento rinkimai konkrečių žmogaus problemų tiesiogiai nesprendžia. Nors prezidento rinkimai tradiciškai kelia daugiau susidomėjimo, bet po R. Pakso apkaltos nusivylimas šia institucija gali reikštis savotišku protestu — neiti balsuoti. Na, bet apie 50 proc. rinkėjų, manau, ateis, ir rinkimai įvyks.

— **Dėkojame už pokalbį.**

Kalbėjosi
Audronė V. Škiudaitė

DANUTĖ BINDOKIENĖ

Requiem buvusiam prezidentui

40-asis Amerikos prezidentas Ronald Reagan, miręs 2004 m. birželio 5 d.

Prėjusios savaitės šeštadienį, birželio 5 d., Kalifornijoje mirė 40-asis JAV prezidentas Ronald Reagan, sulaukęs 93 metų. Kai kas tvirtina, kad jis jau buvo „seniai miręs“, nes, Alzheimer ligos kankinamas, buvo praradęs savo asmenybę ir pasilikes, tik „gyvenimo rukuose klaidžiojantis šešėlis“.

Šiuo metu Amerika — ir pasaulis — staiga priversta prisiminti, ką prezidentas Ronald Reagan buvo davęs šiam kraštui ir apskritai mūsų planetai. Nors prezidentavimo, ypač antrosios kadencijos, metu jis buvo daug kritikuojamas, visgi prez. Reagan nuopelną užsibaigė „šaltasis karas“, sugrįvo gėdingoji Berlyno siena, o sovietų imperijos valdovą Gorbaciovą Reagan išgąsdino „žvaigždžių karo“ užuominomis.

Tačiau didžiausias prez. Reagan nuopelnas buvo tai, jog jis aukštyn kojomis apvertė daug metų prieš tai buvusį įsitikinimą, kad valstybės piliečiai turi tarnauti savo rinktai valdžiai. Prez. Reagan nuomonė buvo tai, kad valdžios pareiga tarnauti savo krašto žmonėms, o ne atvirkščiai. Jis šia nuostata ir gyveno.

Ronald Reagan prezidentu buvo išrinktas, būdamas 69 metų amžiaus ir savo kadencijos metu puikiai įrodė, kad metai nedaug įtakos daro prezidento darbui bei svarbiems sprendimams. O tą svarbių sprendimų prez. Reagan per savo dvi kadencijas padarė daug.

Jo žingsniai į Baltuosius rūmus buvo labai „neprezidentiški“. Gimęs mažame Illinois valstijos miestelyje, savo viešąją karjerą pradėjo kaip radijo pranešėjas, aktorius Hollywood filmuose, vėliau susidomėjo politika, buvo išrinktas Kalifornijos gubernatoriumi (kaip dabar kitas aktorius Arnold Schwarzeneger). Tai buvo tik atsispyrimas suoliui į Vašingtoną. Aktoriaus pasirodymas, mokėjimas įtikinamai kalbėti, buvo R. Reagan naudingas, ypač rinkimines

kampanijos metu. Nepaisant, kad opozicija iš jo šaipėsi, Reagan ne tik gražiai kalbėjo, bet jo kalbos nebuvo tuščios. Jis turėjo aiškią viziją, kaip valstybę tvarkyti, kokios yra prezidento ir apskritai vyriausybės pareigos. Pasaulis tuo metu nuolat svirdinėjo, besistengdamas išsilaikyti ant siūbuojančios briaunos tarp taikos ir branduolinio karo. Vokietija buvo padalinta „Berlyno siena“, Rytų Europa atitverta geležine uždanga. JAV piliečiams jau buvo iki gyvo kaulo įgrisusi prez. Jimmy Carter valdžia, infliacija, nedarbas, Irane ilgai laikytų amerikiečių įkaitų gėda. Buvo pribrendęs laikas pakeitimams, tad Ronald Reagan rinkimines kampanijos pagrindinis šūkis, kad „Nėra problemos, kurios negalėtume išspręsti, jeigu tik amerikiečiai turėtų daugiau pasitikėjimo savimi“, patraukė balsuotojus.

Ronald Reagan prezidentinė karjera nebuvo be klūčių ir problemų. Jis pergyveno (ir išliko) atentatą, odos vėžio operaciją, skaudžius ir dažnai neteisingus opozicijos puolimus, daugiau dėmesio kreipdamas į pozityvius reiškinius, atliktus darbus. Svarbiausia: Amerika vėl įgijo pagarbą ir pasitikėjimą užsienio valstybėse. Be to, ji pakirto pačias giliausias komunizmo šaknis ir liko tik laiko klausimas, kada galingosios Sovietų Sąjungos imperija žlugs.

Daug kas šiandien tvirtina, kad prez. Reagan Baltuosiuose rūmuose gyveno kaip tik palankiu reformoms laikui, nes sovietijos valdžią buvo perėmęs Michail Gorbaciov, taip pat linkės ir reformas, pasiruošęs keisti arba „sumoderninti“ komunistinio režimo veidą. Visgi nenuolaidžiaujanti Vašingtono laikysena padėjo užbaigti „šaltąjį karą“, sugrįvo Berlyno siena, o ilgainiui, kaip Domino kaladėlės, parvirto ir visa sovietija, suteikusi progą pavergtoms tautoms atgauti laisvę.

R. Reagan iki paskutinio savo atodūso turėjo ištikimą, mylinčią pagalbininkę, žmoną Nancy (kaip pvz., Valdas Adamkus — Alma), kuri jį globojo, saugojo, padėjo ir visuomet buvo šalia. Nors per pastaruosius 10 m., kai buvęs prez. Reagan viešai pasakė susirgęs Alzheimer's liga, jis buvo kone „nematomas“, Amerika jo nepamiršo. Ir nepamirš, juo labiau, kad planuojamos labai iškilmingos laidojimo, skirtos tik paties svarbiausiems prezidentams. Iki šiol taip buvo laidojami prez. Abraham Lincoln ir John F. Kennedy (abu nužudyti atentato metu). Mes, lietuviai, taip pat prez. Ronald Reagan prisimename su pagarba ir dėkingumu.

ŠIS TAS APIE POPIEŽIUS

ALEKSAS VITKUS

Nr.3

Romos kultūra žlugo ilgiems šimtmečiams, nors atėjūnai to sąmoningai ir nesiekė. Priešingai, vienas jų vadų, Theodoris, net buvo pasakęs: „Kiekvienas gotas norėtų būti romėnu, bet ne vienas romėnas nenori būti gotu“. Ar ne keistas istorinis sutapimas, kad iki Romos imperijos sugriuvimo visi, iki tol buvę, popiežiai buvo veliau paskelbti šventaisiais?

Kai 492 m. Romos vyskupas išsirinko sau naują vadovą, vardu Gelasijus, jis imperatoriaus Theodoris patvirtinimo neprasė. Užut prašęs, jis taip pareiškė: „Sūnau, nors tu valdai žmones, turi paklusti dieviškajai galybei (Bažnyčiai), kurios sostui žemėje aš čia Dievo valia atstovauju“. Tai buvo drąsus žodžiai, pradėję Bažnyčios viršenybės kovą su valstybe, kuri tęsėsi daug šimtmečių, galima sakyti net beveik iki popiežiaus Jono XXIII laiko. Nereikia stebėtis, kad to pareiškimo Theodoris nelabai išsigando, bet ir toliau popiežiaus rinkimuose išlaikė nemažą įtaką.

Vyko įvairios intrigos, ir 537 m. garsusis karvedys, Bizantijos imperatorius Justinas I sugebėjo į Romos sostą pasodinti popiežių Vigilijų, kuriam labiau rūpėjo jo aukšta vieta, negu teologiniai svarstymai. Ambicingą garbėtrošką pagaliau suima Konstantinopolio, kur jį priverčia atsisakyti sosto. Jam leidžia grįžti į Romą, kur jo laukia kraujo ištroškusi minia. Laimė, pakelii jis pats miršta sava mirtimi. Romos popiežystė dar niekada nebuvusi taip žemai kritus.

Praėjo net 35 metai, kol Romos Bažnyčia atsigaavo. Nors buvusi Romos imperija buvo valdoma iš Konstantinopolio, Romos Bažnyčia dar labiau nutolo nuo Rytų. Petro soste jau buvo sėdėję ir nerasantys germanų kilmės popiežiai, o tos iš šiaurės plūstančios gentys, ieškodamos kokios nors religinės sielovados, pamazų krypo į krikščionybę, ir ją rado Romoje, ne Konstantinopolioje.

Grigalijus I (Didysis)

Ne taip kaip Vigilijus, Grigalijus I (590–604)

nenorėjo tapti popiežiumi. Jis buvo vienuolis, mėgo melstis, ir labai rūpinosi vargšais bei Romoje kilusio mario ligoniniais. Pati Roma, kadaise turėjusi per milijoną gyventojų, nusmuko iki nedidelio miesto lygio, su sugriuvusiais aquadutais ir švaraus vandens stoka. Jis ilgai tarnavo Konstantinopolioje kaip Romos ambasadorius, ir vis laukė, kada galės grįžti į jo mylimą miestą — Romą. Tik jam grįžus, Romos dvasininkija, nors jam pačiam ir prieštaraujant, jį vienbalsiai išrinko į Petro sostą. Ir nesigailejo. Visiems malonus, vengias gincų, Grigalijus save nemėgo vadinti popiežiumi ar Vakarų patriarchu, dažnai sakdamas, jog jis esąs tik „Dievo tarnas“.

Grigalijus deka Romos Bažnyčia atsigavo, ir krikščionybė išsiplėtė į šiaurinę Italiją (Lombariją) bei Ispaniją. Pirmą kartą Romos vergų turguje pamatęs šviesiaplaukių angelus, Grigalijus juos pavadino ne angelais, bet angelais. Po to jis pasiuntė vyskupą Augustiną į Angliją skelbti Kristaus mokslo. 598 m. Augustinas buvo įvestas kaip pirmas Canterbury vyskupas. Jis užtarnautai tapo vadinamas Anglijos apaštalu.

Grigalijus pamilo savo darbą, meldėsi, rašė dažnus pastoracinius laiškus ir rinko seną bažnytinę muziką, kuri veliau pasidarė žinoma, kaip gregorinis giedojimas. Laikai buvo labai neramūs, ir net patys popiežius Grigalijus I manė, kad jau artėjo pasaulio pabaiga. Bažnyčia vis labiau skilo į dvi: viena, kuri kalbėjo graikiškai, ir rezidavo Konstantinopolioje; kita, kalbančią lotyniškai — Romoje.

Rytuose, kur valdė imperatorius, svarbūs bažnytiniai nutarimai buvo daromi vyskupų suvažiavimuose, tuo tarpu kai Vakaruose, kur aiškos imperatorinės jėgos jau seniai nebebuvo, Romos vyskupas, pripažintas vyriausiuoju, nutarimus buvo linkęs daryti pats. VII šimtmečiuje Arabijoje pasirodė nauja religija, kuri skelbė Mahometas.

Bus daugiau

DOVANA LIETUVAI IR MOKSLUI

DŽIULIETA KULVIETIENĖ

Šį pavasarį labai simboliškai susitarimą pasirašė Kauno medicinos universitetas, atstovaujamas rektoriaus prof. Remigijaus Žaliūno bei dr. Gintarės Šakalytės, ir Lietuvių mokslo remimo dr. Juozo ir Birutės Skrinškų fondas, atstovaujamas fondo steigėjų susirinkimo pirmininko Juozo Skrinškos bei fondo vadovės Virginijos Pakalnenės.

Dvišaliu susitarimu, Lietuvių mokslo remimo dr. Juozo ir Birutės Skrinškų fondas išipareigojo neatlyginamai suteikti finansinę paramą Kauno medicinos universitetui. Lėšos bus skirtos informacinių technologijų centro renovacijai ir gabių studentų paramai. Fondo steigėjai pageidauja pirmumo teisę teikti socialiai remtiniams gamiems medicinos studentams, mokant jiems vardines stipendijas.

jas. Skrinškų šeimoje įprasta daryti gerus darbus ir pasirūpinti pirmiausia tais, kam pagalba iš tiesų reikalinga.

Stipendijos bus skirtos viešo konkurso būdu, apie tai skelbiant Kauno medicinos universiteto vietiniame laikraštyje.

Juridiškai patvirtintu ne terminuotu susitarimu, Kauno medicinos universitetas išipareigojo gautą paramą naudoti numatytiems tikslams. Dvidešimt metų iš eilės universitetas mokės vardines fondo stipendijas geriausiems Medicinos fakulteto studentams. Teisė nustatyti vardinių stipendijų dydį ir skaičių studentų, kuriems bus skirtos stipendijos, patikėta universiteto administracijai. Universitetas išipareigojo kvies-ti fondo atstovą į vardinių stipendijų skyrimo posėdį.

1994 m. gruodžio mėn. dr. Juozas Skrinška įkūrė fondą, kurio dėka jau aštuoneri metai

Kauno medicinos universitetas skiria studentams jo vardo stipendijas. Dr. J. Skrinškos iniciatyva išgaliojus susitarimui, fondo lėšos bus skirtos ne tik stipendijoms, bet ir Kauno medicinos universiteto nuotolinių studijų centro kūrimui.

Universitetą pasiekė ženkliai investicija. Lietuvių mokslo remimo dr. Juozo ir Birutės Skrinškų fondas skiria lėšas gabiems studentams ir Kauno medicinos universiteto plėtrai. Tai dovana studentams, Lietuvai ir mokslui, — universiteto rektorius prof. R. Žaliūnas pasirašė susitarimą ir padėjo už paramą viso universiteto ir studentų vardu.

Dr. J. Skrinška padėjo KMU rektoriiui prof. R. Žaliūnui už bendradarbiavimą, dėkojo Kauno medicinos universiteto Kardiologijos klinikos dr. G. Šakalytei ir fondo vadovei V. Pakalnenei už labai aktyvų jo

ŠV. KAZIMIERO IŠKILMĖS

SES. ONA MIKAILAITĖ

Prieš dvidešimt metų lietuvių išeivijos atstovai rinkosi Romoje švęsti ir Šv. Kazimiero 500 metų mirties sukaktį. Tose iškilmėse popiežius Jonas Paulius II daug dėmesio skyrė mūsų šventajam ir Lietuvai, atjaušdamas tuometinę jos okupaciją bei slogią dvasinę priespaudą, linkėdamas pasitiktį Dievu ir neprarasti vilties. Tais jubiliejiniais metais trijų žemynų lietuvių — Šiaurės Amerikos, Europos ir Australijos — svarbesniuose lietuvių telkiniuose savaip paminėjo šią, mums itin reikšmingą, sukaktį. Šv. Kazimiero ir Lietuvos išryškėjimas tarptautiniame akira-

tyje atgaivino mūsų visų, o ypač lietuviško jaunimo, tikėjimą bei viltį sulaukti šviesesnės tėvynės ateities.

Ta proga išeivijos lietuviai pasirūpino išleisti nemažai naujų leidinių apie Šv. Kazimierą. Ligi tol, 1955 m. išėjo istoriko Zenono Ivinskio studija ir populiarus leidinys parengtas tėvo V. Gidžiūno, OFM, 1958 m. Ivinskis savo knygos pratarmėje išreiškė visų lietuvių viltis: „Jo (Šv. Kazimiero) karstas Vilniuje laukia išvaduojamas karstu su visa lietuvių tauta, kreipiančia į Šventąjį savo prašymus...“

Penkšimtinio jubiliejaus

proga pasirodė keli nauji leidiniai: Simo Sužiedėlio knyga, kun. Pauliaus Rabikausko, SJ, „Lietuvos globėjas: Šv. Kazimieras“ (išsamus mokslinis studija) ir jubiliejinis iškilmių albumas, kurį parengė ir išleido 1985 m. centrinis sukaikties komitetas. Be to, ir lietuviškoje periodikoje būta nemažai straipsnių. Tokiu būdu šv. Kazimieras buvo naujai, šviežiai iškeltas mūsų dėmesiu.

1989 m. Lietuvoje pučiant naujais vejimais, sovietų valdžia sutiko grąžinti Vilniaus arkikatedrą tikintiesiems. Po jos atšventinimo, kitos didelės iškilmės, buvusios 1989 m. kovo 4 d., kuomet garbingi šv. Kazimiero palaikai iš Šv. Petro ir

kardinolas Vincentas Sladkevičius. Šios jaudinančios iškilmės buvo tarsi dvasinio Lietuvos atgimimo pirmoji kregždė, nes vyko viešai ir be jokio trukdymo.

Šių metų gegužės 6-9 d. Vilniuje vėl vyko jubiliejinė šventė: šįsyk minint 400 metų nuo šv. Kazimiero viešo garbinimo pradžios, jį Romai oficialiai paskelbus Šventuoju. 1604 m. gegužės 10-12 d. Vilnius iškilmingai pagerbė savo šventąjį procesijomis, pamaldomis ir būsimos jo garbei bažnyčios kartinio akmens šventinimu. Šv. Kazimiero bažnyčios istorija, kaip ir pačios Lietuvos, graudi ir sudėtinga. Jos statyba rūpinosi Vilniaus jėzuitai ir buvęs jėzuitų auklėtinis, Žygimantas Vaza. Po 1831 m. sukilimo caro valdžia ją iš katalikų atėmė ir atidavė stačiatikiams. Ji atgauta tik po I pas. karo, J. Matulaučiui esant Vilniaus vyskupu. Veikusi vos 30 metų, Lietuva užgrobta sovietams, bažnyčia paversta ateizmo muziejumi ir tikintiesiems grįžo tik atgavus nepriklausomybę, kuomet buvo tėvų jėzuitų pastangomis puikiai atnaujinta.

Taigi šio pavasario iškilmės reikšmingos istoriškai bei dvasiškai. Gegužės 6 d. Vilniaus Valstybiniame muziejuje atidaryta pirmoji paroda: „Šv.

Šv. Kazimiero palaikų perkėlimas į arkikatedrą 1989.03.04. Procesijos priekyje kard. Vincentas Sladkevičius, už jo vysk. Julijonas Steponavičius (su mitra).

Kazimiero kultas ir ikonografija. Kalbėjo svečiai iš Vatikano, kardinolas Achille Silvestrini, kardinolas Audrys Bačkis ir muziejaus direktorė Birutė Kulnytė. Supažindinta ir su naujai išleista filosofo Vytauto Ališausko knygele apie Šv. Kazimierą, išspausdinta anglų, lietuvių ir lenkų kalbomis. Gegužės 7 d. Vilniaus universiteto kiemelyje vyko Šv. Kazimierui skirtos poezijos vakaras, o sekančią dieną mokslinė konferencija Vilniaus jėzuitų gimnazijoje. Šv. Kazimiero bažnyčioje buvo vigilija, o sekančią dieną specialios Mišios. Sek-

madienį Vilniaus arkikatedroje aukojamos iškilmingos Mišios, o po jų eiseną į Šv. Kazimiero šventovę, nors, deja, tuo metu smarkiai lijo. Šv. Kazimiero garbei Mišias aukoją abu kardinolai.

Naujai perspausdintoje kun. saleziečio Prano Gavėno knygelės pratarmėje vysk. J. Žemaitis išreiškė labai realų rūpestį, jog, nepaisant išorinių iškilmių, kažin, ar šv. Kazimieras Lietuvoje tikrai pažįstamas ir mylimas: „Tikrai reikia stebėtis lietuviško būdo savitumu: greitai susižavime svetimų dalykų blizgesiu, o

savas vertybes, daug didesnes, nustumiame į šalį... Katalikai myli ir gerbia šventuosius, kurie su mūsų tėvyne — gyvendami žemėje — neturėjo jokių ryšių, o nemato savųjų. Deja, reikia pasakyti, kad ir to vienintelio šventojo Kazimiero, nors jis yra Lietuvos Globėjas ir Ypatingasis lietuvių jaunimo Globėjas, — nepažįstame“.

Reikia tikėtis, jog buvusios iškilmės bei gražių leidinių gausybė padės mūsų šventajam įžengti į lietuvių širdis, kad ir besiblaškantys, bet išsiilgusius kažko gero ir kilnaus.

Šv. Kazimiero palaikai Vilniaus arkikatedros koplyčioje po perkėlimo.

KAIP SU TOMIS DILGĖLĖMIS?

Kausimas: Mano močiutė (Lietuvoje) visuomet tvirtindavo, kad geriausias vaistas nuo visokių ligų yra dilgėlės. Mums, vaikams, reikėdavo priskirti dilgėlių (atsimenu, kaip baisiai rankas susidilgindavome), paskui jas džiovinavo ant aukšto. Žiema, kai susirgdavome, močiutė mus girdydavo dilgėlių arbata. Ji sakydavo, kad dilgėlių arbata gelbsti nuo mažakraujystės ir dar kitų ligų (visko neatsimenu). Ar yra dilgėlių Amerikoje? Man rodos, kad kažka panašus mačiau pamisėje netoli Čikagos. Ar tikrai jos turi vaistinių medžiagų?

Atsakymas. Seniau „mokslas žmonės“ labai skeptiškai žiūrėdavo į liaudies mediciną, kaip sakydavo — „gydymą žolelėmis“. Dvidešimto šimtmečio antroje pusėje šios pažiūros labai pasikeitė. Iš esmės daugybės vaistų kilmės šaknys kaip tik glūdi liaudies medicinoje, ir dar vis randama naujų būdų žmonių išmintį pritaikyti moderniai medicinai.

Dilgėlė, angl. „stinging nettle“, lot. *Urtica dioica*, yra daugiameis, su šakniastiebiu, aukštas augalas, kurio lapai ir stiebai apaugę plonais dilgimaisiais plaukeliais. Dilgėlės lapai smailomis viršūnėmis, dantyti, tamsiai žali. Žiedai panašūs į šluoteles, išauga viršūninių lapų pažastyse. Žiedų spalva — baltai žalsva, neryški. Dauginasi dilgėlės sėklomis ir šakniastiebiais.

Visos dilgėlės dalys — šaknys, stiebai, žiedai, lapai, sėklos — turi vaistinių medžiagų. Štai dalinis ligų sąrašas, kurias tariamai gydo dilgėlės: mažakraujys-

tė, odos ligos, nudegimai, sunkiai gyjantys žaizdos, sąnarių ir nervų uždegimai, reumatas, viduriavimas, gimdos susirgimai.

Dilgėlių lapai stabdo kraujavimą, skatina šlapimo išsiskyrimą, padeda apsisaugoti nuo peršalimo (slogos) ir kt.

Beje, dilgėlės vartojamos ir maistui, jomis šeriami gyvuliai, o ilgai ir ploni, į šilką panašūs, dilgėlės pluoštai, vartojami audinių, maišų gamybai, virvėms vyti, tinklams megzti. Iš šaknų gaminami geltoni, o iš lapų žali dažai, kurie vartojami konditerijoje, farmacijoje ir parfumerijoje.

Kitai sakant, Jūsų močiutė gerai elgėsi, dilgėlių preparatais gydydama vaikaičius, tačiau nepradeikime patvoriais dilgėlių ieškoti ir jomis gydytis — dabar yra veiksmingesnių vaistų. Be to, laukuose ar patvoriuose augančios dilgėlės gali būti apipurkštos nuodais (kai naikinamos piktžolės) arba apkrėstos kitomis kenksmingomis medžiagomis. Tad su jomis, kaip ir visa senąja liaudies medicina, reikia elgtis atsargiai ir per daug nepasitikėti.

RAGANĖ

Angl. „Clematis“

Priklauso Ranunculaceae šeimai. Jų yra daug rūšių, žydinčių įvairiomis spalvomis — smulkiažiedžių ir stambiažiedžių. Raganės gali būti krūmokšniai, bet dažniausiai vijoklinis augalas, kuriam reikalinga vienokia ar kitokia atrama. Raganės

mėgsta šiltesnio klimato zonas, bet neblogai auga ir šaltesnėse, kur jos po pirmųjų šaltų rudžiūsta iki žemės, o pavasarį iš šaknų vėl atželia.

Viena raganė rūšis, angl. vadinama „Virgins' Bower“ (lot. *Clematis flammula*), Anglijoje ir Pietų Europoje žinoma nuo maždaug 16 šimtmečio. Pagal seną vokiečių legendą, po šio lipančio, besivejančio augalo sudaryta lapinė buvo pasislėpusi nuo persekiojimų Dievo Motina su Vaikeliu Jėzumi, kai Šventoji Seima bėgo į Egiptą. Be to, pakeleše suželsusios raganės dengė Šv. Seimyną nuo lietaus ir kaitrios saulės, o balti kvepantys žiedai lengvino kelionę. Anglijoje buvo mada šią raganę rūši sodinti pakelėse, kad jos žiedų kvapas (truputį primenantis vaniliją), suteiktų keilviam atgaivą. Anglų rašytojas Sir Walter Scott savo poemoje „The Lady of the Lake“ (1810) m. pavadino šią augalą „Mergelės (Marijos) prieglauda“. „Virgin's bower“ raganė auga savaime kai kuriose Amerikos vietovėse, bet paprastai darželiuose ir prie namų matome kultivarus — įvairias (dažniausiai sambiaziedes) raganės rūšis. Tiesa, jų žiedai nekvėpia (yra ir kvepiančių, bet smulkiažiedžių), bet jie išpuodingi. Raganės ilgai žydi, o peržydėjus, sėklos sudaro gražias minkštas, apvalias šluoteles, kurios puošia augalą net žiemos metu.

DU KLAUSIMAI

Viena mūsų skaitytoja klausia: „Mano 'Hawaii Schefflera' (brassia arboricola) užsiaišgino vieną labai ilgą šaką, kurios nei pritvirtinti prie sienos, nei ištiesus laikyti neįmanoma. Ar, daili jos nupjovus ir palaikius vandenyje, išleisti šaknis ir

būtų galima iš naujo pasodinti. Be to, ką daryti, kad fikusas auga tik į viršų, bet nesišakoja?“

Atsakymas. Schefflera lietuviškai vadinama „šešler“ (daug augalų pavadinami tokiais hibridais, tad nesisitebekite ir šiuo atveju). Ji gali augti, kaip medelis arba krūmas. Jeigu vis nuskabytume pačius jauniausius viršūnėlių lapus, kai tik jie išlenda, šešler pradėtų šakotis. Dabar jau kiek per vėlu, nes sakote, kad augalas labai ištiesęs. Taigi, reikia „operacijos“. Nupjaukite augalo dalį nuo viršūnės

maždaug 5-6 colius ar net daugiau (svarbu, kad dar liktų lapų) ir mėginkite išauginti nuopjovai šaknis. Tik nepamirškite kišti į vandenį. Greičiau prigis, jei įsodinsite į vazoną su labai lengva žeme, kurioje yra daug „perlite“ ar „vermiculite“ (kad nesukristų ir nesuapustų augalo). Prieš sodinant į žemę, iškiskite nupjautą augalo dalį į šaknims auginti hormono mitelius (root hormone), laikykite drėgną, bet ne per šlapia, kad nesupūtu. Nedėkite vazono, kur tiesiai apšviečia saulė, kol išleis šaknėles, nors šiaip šešlerio mėgsta šviesą, bet ir joms reikia vengti tiesioginės saulės.

Man atrodo, kad verta pamėginti, nes, kaip sakote, dabar augalas nepatrauklus. Antra vertus, kaip dažnai pasitaiko, likęs vazone augalas gali išsiauginti naują, tvirtesnę viršūnę arba net kelias. Beje, šešleris puola ir kenkėjai, ypač voratinklinės erkutės (spider mites, jeigu per sausa) ir skydamariai (scale).

IŠNUOMOJO

IŠNUOMOJAMAS
STUDIO BUTAS PRIE
MICHIGANO EŽERO,
BEVERLY SHORES.
Tel. 219-874-3085.

Woodridge išnuomojami
1-2 mieg. naujai suremontuoti
butai. 1 mieg. — \$600-\$640;
2 mieg. — \$680-\$720.
Tel. 630-910-0644, Jana.

VACATION IN
KENNEBUNK, MAINE!
Franciscan Guest House
Near Monastery, Beach & Shops
Call: 207-967-4865
www.franciscanguesthouse.com

IŠNUOMOJAMAS
4 kambarių butas Marquette
Parke
naujesniam name. \$550.
Apšildymas įtrauktas į kainą.
Tel. 773-737-0835

Prie Kedzie Ave. ir 66 St. išnuomojamas 1 mieg., 3 kambarių butas su šildymu ir oro vėsinimu. Kaina \$420. Tel. 708-425-7160; 708-275-2070 (mob.).

SIŪLO DARBA

Caregivers needed for live-in positions in Wisconsin. SS and DL helpful. Call Greg 262-657-8044.

CNA and COMPANIONS
We are looking for experienced caregivers (minimum of 2 years with an agency in home health care) willing to work as live-ins or on weekends. Part-time and full-time positions available. Driver's license and available car help. Must speak English and have work authorization paper. Call 312-739-9144.

PASLAUGOS

Plauname, atnaujiname DEKUS
aparatus pagalba. Lakuojuame. Tel. 708-415-1343.

STATE FARM
INSURANCE
AUTOMOBILIO,
NAMŲ, SVEIKATOS IR
GYVYBĖS DRAUDIMAS

Agents Frank Zapolis (versle 49 metai)
Off. Mgr. Aukse S. Kane,
Vilma Jarulienė,
Virginija Smukaitienė
kalba lietuviškai.
FRANK ZAPOLIS
3208 1/2 West 95th St.,
Evergreen Park, IL 60805
Tel. 708-424-8654/773-581-8654

SIUNTINIUS, PINIGUS, AUTOMOBILIUS

SIŪSKITE PER
ATLANTIC Express Corp.
YRA GALIMYBĖ
UŽSIŠAKYTI KONTEINERĮ
SIUNČIAME AIR CARGO IR LAIVU
LIETUVAI, LATVIJAI, ESTIJAI, UKRAINAI, BALTARUSIJAI
IŠSIUNČIAME KIEKVIENĄ SAVAITĘ.
PRISTATOME GAVĖJUI TIESIAI RANKAS.
1-800-775-SEND
Mūsų atstovai:
Bravo Coffee and Deli
238 Main Str. LEMONT, IL 60439. Tel: 630-257-3300
KALYNA corp.
338 S. Rohlwing Road PALATINE 60067. Tel: 847-776-7766
2719 W. 71st Str. CHICAGO, IL 60629. Tel: 773-434-7919
8801 78 Th Ave BRIDGEVIEW, IL 60455. Tel: 708-599-9680

DĖMESIO! DĖMESIO!
Neseniai atvykote, ieškote darbo ar būsto, tačiau skelbtis laikraštyje brangiai kainuoja? Ne bėda. DRAUGAS Jūsų skelbimą išspausdins nemokamai.
Tereikia paskambinti tel. 773-585-9500 ar užsukti į DRAUGO administraciją adresu 4545 W. 63 St., Chicago, IL 60629.

„Draugo“ lietuviukai

Redaktorė Vitalija Pulokienė
2004 m. birželio 8 d., antradienis (Nr.72), 5 psl.

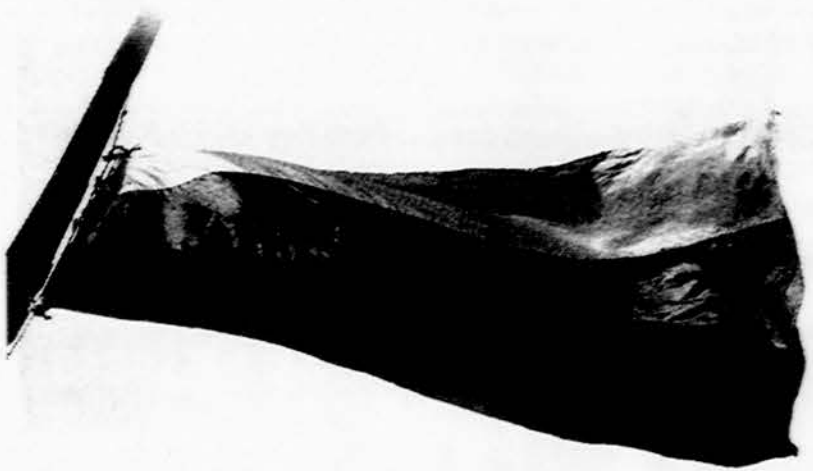
Birželio 14-oji Gedulo ir vilties diena

Ar žinote, vaikučiai, kodėl ši diena taip vadinama?
1941 m. birželio 14 d. sovietų okupacinė valdžia pradėjo masiškai tremti Lietuvos gyventojus į Rusijos lagerius ir kalmėjimus.

Atkūrus nepriklausomybę Lietuvoje ši data pažymima kaip Gedulo ir vilties diena.

Per Lietuvos okupaciją iš Lietuvos buvo ištremta apie 150,000 žmonių, iš kurių nemažai žuvo tremtyje nuo bado ir nežmoniškų gyvenimo sąlygų.

Manoma, kad dėl 50 metų trukusios sovietinės okupacijos per tremimus, egzekucijas, kalėjimus, rezistentų žudynes, priverstinę emigraciją ir žuvusiųjų Lietuva neteko beveik milijono savo piliečių.

Tad ši diena yra ypatinga ir Lietuvoje ji minima su derama pagarba ir rimtimi. Vyksta renginiai, skirti paminėti šią dieną, Vilniuje rengiama Vilties valanda.

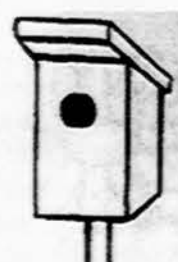
Gedulo ir vilties dieną sostinės Nepriklausomybės aikštėje pakeliama valstybinė vėliava su gedulo juosta, vyksta minėjimai Lukiškių aikštėje prie paminklo politiniams kaliniams ir tremtiniams bei Naujosios Vilnios geležinkelio stoties memorialo.

Bažnyčiose aukojamos šv. Mišios, o po jų vyksta koncertai, kur dažnai skamba „Requiem“.

Jūs, vaikučiai, irgi galite pasikalbėti apie tai su jūsų tėveliais ir seneliais, kurie mena tą kraupų laikmetį, kad galėtumėt išlaikyti atmintyje prisiminimą apie mūsų skaudžią Lietuvos istoriją.

Nykštukų mokyklėlė

ILGIO EŽERAS
NEMAŽAS.
ILGI PERPLAUKTI NE
JUOKAS.
IGNAS PORĄ IRKŲ
VEŽAS,
IGNAS VALTY NE
NAUJOKAS.

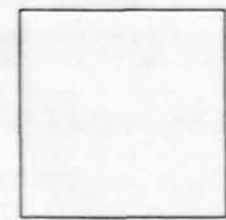

INKILAS

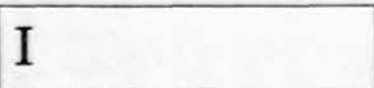

INKARAS

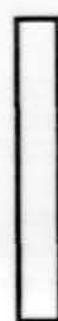
Suskaiciuokite ir langelyje išrašykite, kiek eilėraštyje yra raidelių I.

Prirašykite pilną eilutę I.

Nuspalvinkite paveikslėlius su žodžiais, prasidedančiais raidele I. Nupieškite ką nors patys su I.

Nuspalvinkite raidelę I. Į ką ji jums panaši?

Birželio mėnesį nepamirškite pasveikinti tėvelių

Tėvelio dieniai

*Tu, tėveli, sunkiai dirbi
Ir visus mus maitini,
Vakare tave sutikti
Mes atbėgam tekini.*

*Tu mus myli ir mylėjai,
Prie savęs glaudi tvirtai,
O kada tikrai reikėjo –
Per kelnytes užkirtai!*

Viktoras Šimaitis

Lietuvoje pirmasis birželio sekmadienis skiriamas tėveliams. Tėvelių šventė taip pat svarbi, kaip ir mamų.

O Amerikoje, Kanadoje, Didžiojoje Britanijoje birželio 20 d. minima Tėvo diena. Šia proga sveikiname visus tėvelius.

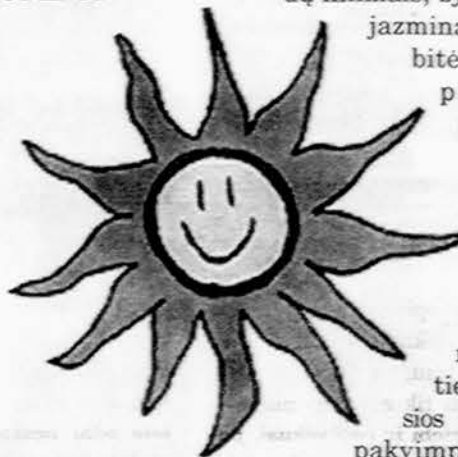
„Vaikams daugiau reikia sekti pavyzdžių negu kritikos“.

Taip rašė prancūzų rašytojas Joseph Joubert (1754 – 1824). Jo įžvalgi pastaba tebegalioja ir šiandien. Prie tėvelių dienos sveikinimų jungiame dvidešimt patarimų tėvams:

1. Nenuvertinkite savo vaidmens vaiko auklėjime.
2. Visų pirma – vaikai.

Vasara

*Eina vasara
Aukštinė,
O paukšteliai
Sutartinė
Ją palydi
Per miškus
Į stovyklą
Pas vaikus.*

E. Miezelaitis

pasipuošia įvairiaspalviais žiedų kilimais, žydi kvapūs jazminai, dužia bitės, miške pasirodo pirmosios žemuogės, mėlynės. Birželio pabaigoje lanko mis nusi tiesia pirmosios pradalgės, pakvimpa šienų. Prasideda šienapjūtė!

Vasarą saulė pakyla aukščiausiai. Dabar būna ilgiausios dienos, trumpiausios naktys. Tai šilčiausias metų laikas Lietuvoje.

Vakarų vėjai nuo Atlanto atneša vėsesnį orą. Tada dangus apsiniaukia, lyja. Pučiant rytų ar pietų vėjams, dienos būna šiltos.

Gražiausias vasaros mėnuo Lietuvoje – birželis. Tada pievos

Patarlė:

Vasaros prakaitas žiemą sildo.

Redaktorės žodis

Štai ir praėjo dar vieni mokslo metai, mažieji bičiuliai. Ką gero nuveikėte? Ogi uoliai mokėtės, daugumas lankėte po dvi mokyklas – amerikietiška ir lietuviška. Žinau, sunku kartais būdavo, ir pailsėti norėdavosi savaitgaliais, bet patikėkite, tai jums atsipirks su kaupu. Kaip sako liaudies išmintis – ką išmoksi, ant pečių nenešiosi!

Daug gražių rašinėlių, vaikučiai, esate parašę apie tėvynę Lietuvą. Apie tai, ką ji jums reiškia, kaip pasiilgstate savo artimųjų Lietuvoje. Daugumas, turbūt, vyksite vasarą aplankyti senelių, tetų, pusbrolių ir pusseserių. O kuomet grįšite, parašykite savo išpužius, nupieškite labiausiai išiminius vaizdus ir į „Draugo“ lietuviukus atsiųskite. Taip visi išėivijos vaikai galės pasidžiaugti jūsų laime ir sužinoti daug naujo.

Smagu, kad lituanistinių mokyklų mokytojai nelieka abejingi ne tik jūsų, vaikučiai, lituanistiniam mokymui ir lavinimui, bet atkreipia dėmesį į vaikiškos spaudos reikalingumą. Jūsų, mokytojų ir tėvelių pagalba „Draugo“ lietuviukai dar ilgai gyvuos dienraščio puslapiuose, džiugindami jūsų ir draugų širdes.

O tėveliams noriu priminti, kad vasarą nepamirštu paskaityti lietuviškų knygelių savo atžalėlėms. O jei vaikučiai nupieš piešinėlį, sukurs eilėraštuką, ar parašys įdomią istoriją – atsiųskite į redakciją. Mes būtinai išspausdinsime!

Geros ir smagios jums vasaros, mažieji lietuviukai!

Gegužės 25 d. „Draugo“ lietuviukų Nr. 71., straipsnelio „Kovo 11-osios lituanistinė mokykla“ autorė Rūta Juodikienė parašė Viktorija Valūnas, turi būti Viktorija Vidžiūnas. Autorė atsiprašo dėl įveltos klaidos.

Birželis

Šio mėnesio pavadinimas susijęs su šviežiais sužaliavusiais beržais, magiškaisiais atgijusios gamtos, jaunystės ir vaisingumo simboliais. Berželiai kaisomos trobos, sodybos, gyvuliai ne tik per Sekmines, bet ir kitomis progomis, paprotys užsilikęs iš pagonybės laikų.

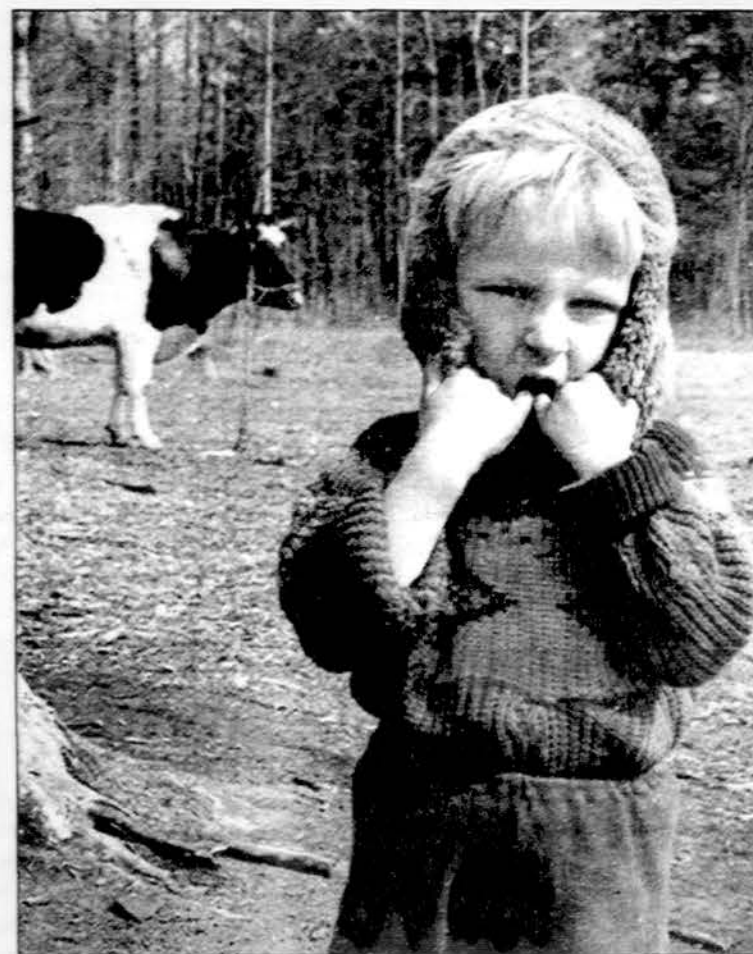
Sekminės

Sekminės, krikščioniškame pasaulyje švenčiama, Šventosios Dvasios atsiuntimo šventė. Senovės lietuvių, dar būdami pagonyje, tuo metų laiku švėgdavo pavasario ir žalumynų šventę, kurios daug papročių perkelta į dabartines Sekmines.

Sekminių augalas – jaunas, žalias, kvėpantis, neseniai išsprogęs beržas.

Sekminių vaišių stalas taip pat puošiamas beržo šakelėmis. Svarbiausias vaišių patiekalas – kiaušienė. Kai kuriose Lietuvos vietose šeiminkės virdavo virtinukus (koldūnus) su varške ar mėsa. Kiekvienas šeimos narys turėdavo suvalgyti po septynis virtinius, tai tuomet visus metus bus sveikas.

Seniau Sekminės būdavo piemenėlių šventė. Jie vaišindavo, linksmindavo, tą dieną neganydavo gyvulių. Ši vakaro pripindavo vainikų iš laukinių gėlių, kurios tuo metų laiku pievose marguote marguodavo. Taip vainikais papuošdavo karves ir vainikuotas pargindavo namo. Už tai šeiminkės juos apdovanodavo. Iš tų laikų iki dabar yra išlikę posakis, taikomas merginai ar moteriai: vainikuota, kaip karvė per Sekmines!

Mažieji skaitovai

Pranas Mašiotas

Vaikų svajonės

Jonukas, Stasiukas ir Vincukas išsimaudę ant upės kranto svajoja.

– Kad būtų lobingas, – sako Jonukas, – nusipirkčiau laivą ir plaukčiau, kur tik įsimanyčiau. Nuplaukčiau į Ameriką – visur, visur; pamatčiau visokių žemių, visokių žmonių.

– Aš, – sako Stasiukas, – įsitaissyčiau aeroplaną. Laivą tik

vandeniu tegali plaukti; aeroplanu lakstyčiau viršum vandenų ir viršum žemės.

Vincukas tylėjo, į žolę įsižiūrėjęs.

– O tu, Vincuk, ko norėtum? – paklausė Jonukas.

– Jis, tur būt, nieko nenorėtų, – pajuokavo Stasiukas.

– Kurgi nenorės, – pakeleš galvą, prabilo Vincukas: – aš daugiau už judu norėčiau. Norėčiau, ko niekas duoti negali.

Jonukas ir Stasiukas net atsėdėjo, išgirdę tokį pasakymą.

– Ko gi tu norėtum? Kas tai

per daiktas?

– Norėčiau turėti tokius akinius, kad galėčiau matyti, ko kiti nemato: kaip žolė ir medžiai auga, žiūrėčiau, kas darosi šaknyse, kaip lapeliai sprogs, kaip gėlės žiedus krauna.

– Tu, Vincuk, vis apie žoles, medžius, o mudviem rūpi svetimos šalys, – pabaigė kalbą Stasiukas, pamatęs ateinantį kaimynų studentą.

– Ką čia klegat, ar maudėtės?

– Jau, – atsakė vaikai. – Kalbėjom apie visokius niekus.

– Nagi, apie kokius niekus? – panorėjo sužinoti studentas.

Vaikai, vienas kitą padrasindami, pasipasakojo.

– O, o! – pakraipė galvą studentas. – Daug norite. Svetimus kraštus judu galėsite aplankyti ir nebūdami lobingi: juk ne visi savo laivais plauko, savo aeroplanais laksto. O tau, Vincuk, tokių akinių niekas nepadarys. Kad nori, galėsiu duoti tau knygų apie žoles ir medžius – gal kiek tos knygos akinius atstos.

Kitą dieną, susitikęs Vincuką, įteikė jam kelias knygeles. Iš tų knygelių Vincukas išmoko daug ko žolėse ir medžiuose pamatyti, ko pirma nė nepastebėdavo.

Šventė Ukmergės Antano Smetonos gimnazijoje

2004 m. vasario 14 d. Ukmergės Antano Smetonos gimnazija šventė 65-erių ir 1918 metais įsteigtos Ukmergės gimnazijos įkūrimo 85-erių metų sukaktį. Ukmergės A. Smetonos gimnazija pastatyta 1938 m. pagal inž. arch. Felikso Bielinskio projektą. Ji buvo viena pačių moderniausių ir puikiausiai įrengtų gimnazijų Lietuvoje. Ją pastatė, Ukmergės visuomenė, atsižvelgdama į tai, kad netoli Ukmergės yra pirmojo nepriklausomos Lietuvos prezidento Antano Smetonos (1874.08.10–1944.01.09) gimtinė Užulėnis, o jis baigęs Taurinų pradžios mokyklą toliau mokėsi Ukmergėje, žinodama prezidento populiarumą ir artėjantį jo 65-erių metų jubiliejų, gimnazija pavadino kraštiečio prezidento vardu.

Ši gimnazija buvo savo laikmečio gražių architektūros formų rūšis su juodo ažuolo ir šlifoto stiklo fasadinėmis durimis (jos dar tebėra apleistos), šviesiais, plačiais metlacho plytelėmis padengtais, koridoriais, puošniomis mozaikos grindimis (skulpt. B. Bučas) vestibuluose, ažuolo parketu išklotomis grindimis klasėse ir iškilnių salėje (dabar salės prastas vaizdas), patogia sporto sale, tinkama krepšiniui žaisti, siuvimo, rankdarbių ir kulinarijos mokymui skirtomis patalpomis, atskiromis mergaičių ir berniukų rūbinėmis, kuriose dviems mokslėjams buvo skiriama po vieną užrakintą spintelę drabužiams pasikabinti ir šlepetėms bei apavui pasidėti, nes vaikščioti klasėse parketu buvo

leidžiama tik šlepetėmis. Klasėse priešakinėje sienoje gelsvame apskritime buvo bareljefinis kryžius. Priešpriešinėje sienoje staciakampiame įdubime — prezidento A. Smetonos portretinis bareljefas, o virš jo rausvame ovale — baltas Vyčio bareljefas (viskas komunistų sunaikinta ir laukia atkūrimo). Puikios akustikos, antikos bareljefinėmis figūromis puoštoje ir orkestrine prie scenos salėje kabėjo aliejumi tapytas prezidento A. Smetonos portretas (dail. Jonas Mackevičius). Jis pirmiausia buvo komunistų sunaikintas.

Šioje salėje 1939 m. rudenį gastroliu metu Valstybės teatro iš Kauno atsižėję G. Verdi operą „Traviatą“, kurioje dainavo iškilusis mūsų solistas Kipras Petrauskas. Operos orkestras talpinoi tada buvusioje žemiau scenos orkestrinėje (ji dabar uždengta). Antrame aukšte salės vestibulį puošė skulpt. Bernardo Bučo (poetės S. Nėries vyro) bareljefinis triptikas. Jo centrinėje dalyje pavaizduotas prezidentas A. Smetona gamtoje, būryje gimnazistų. Vieną kraštinę triptiko dalį sudarė krepšinio rungtynių, o antrą — geografijos pamokos vaizdai. Jie komunistų buvo uždazyti baltais dažais.

Tokiais gimnazijos rūmais neilgai teko džiaugtis. Pirmosios sovietų okupacijos (1940.06.15–1941.06.22), Lietuvai skęstant raudonajame komunizmo tvane, visi horeljefai klasėse ir antrojo aukšto vestibuluose bareljefinio triptiko dalis — prezidentas Antanas Smetona — buvo užtinkuoti, jo portretas

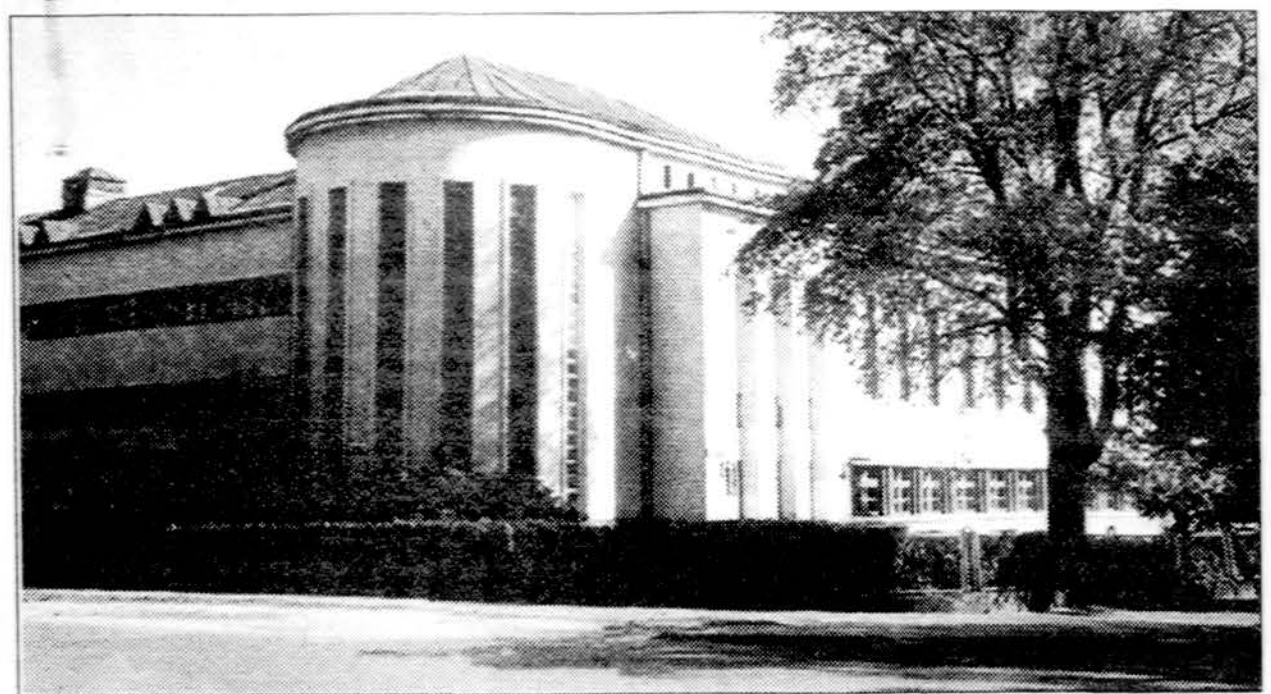
sunaikintas. Prasidėjus Antrajam pasauliniam karui (1941.06.22), vokiečių kariuomenė per kelias dienas okupavo visą Lietuvą. Vokiečiai pradėjo per daug nesikišti į gimnazijos reikalus. Gimnazijos direktoriaus Prano Naujokačio nurodymu, nuo visų užtinkuotų horeljefų ir bareljefo buvo nuimtas tinkas ir jie atstatyti beveik nesužaloti. Tačiau antrą kartą Sovietų Sąjungai okupavus Lietuvą (1944), gimnazijoje minėti bareljefai ir horeljefai buvo iškalti ir sunaikinti, o susidariusios tuštumos užmūrytos. Apskritai gimnazijoje buvo sunaikinta visa tai, kas galėtų priminti Lietuvoje vykusį, krikščioniškais moralės pagrindais paremtą, gimnazistų patriotines pasiauležiūros bei pasaulėjaus ugdymą. Tačiau buvusioje aplinkoje išugdyti mokslėjai, praėjus ir pusei amžiaus, sugrįžta į ją, kad prisimintų tuos prasmingai praleistus skaistuos jaunystės mokslo metus.

Atvykdami jie teberasdavo neatstatytus gimnazijos relikvus, kurie ir šiandien mokslėjų dvasiniam ugdymui turėtų labai svarbios reikšmės. 2000 metais, susirinkę į Ukmergės Antano Smetonos gimnaziją paminėti 55-uosius tos gimnazijos baigimo metus, jos absolventai, matydami vietoje buvusių horeljefų užtinkuotą plynę, o salę be prezidento portreto, nutarė savo išgalėmis padaryti pradžią gimnazijos praradimams atkurti. Buve klasių seniūnai, Sofija Jelionienė ir Romualdas Baltrušis, ryžosi atkurti sunaikintus gim-

nazijos relikvus. Pirmiausia gimnazijai buvo padovanotas S. Jelionienės aliejumi tapytas prezidento Antano Smetonos portretas (2001 m.). Jį pagal originalią fotonuotrauką, kuria leido pasinaudoti Kauno Vytauto Didžiojo karo muziejus (skyrė A. Markūnas), nutapė buvęs gimnazijos mokinys prof. dail. Vl. Karatajus. Toliau, padedant gimnazijos direktorei Liucijai Dzigienė, imtasi centrinės triptiko dalies atkūrimo. Atkurto triptiko Ukmergės Antano Smetonos gimnazijoje atidengimas buvo sujungtas kartu su gimnazijos jubiliejine švente.

Ši šventė prasidėjo šv. Mišiomis, kurias aukėjo dekanas kun. Gintautas Kabašinskas, pašventindamas gimnazistų aukojamas atnašas. Pamokslu metu jis palinkėjo gimnazijos mokytojams išugdyti dorus jaunuolius, o gimnazistams — gyvenimo išbandymų ir apsisprendimų kryžkelėse remtis igyptomis žiniomis, tikėjimu ir meile tėvynei Lietuvai. Po šv. Mišių dalyviai sugrįžus į A. Smetonos gimnaziją, visi susibūrė antrojo aukšto vestibulyje prie atkurto bareljefinio triptiko, kurį nuo susirinkusių skyrė šilko juostelė. Pasigirdus gimnazijos kieme stipriam muziejinės patrankos šūviui, direktorė L. Dzigienė ir prof. R. Baltrušis perkirpo juostelę. Atidengtas triptikas — atkurtoji skulpt. Kęstučio Krasausko centrinė dalis (170x350 cm arba 5,6x11,5 pėdų) ir jo restauruotos abi šoninės triptiko dalys (120x170 cm arba 4x5,6 pėdų).

Prof. Baltrušis, savo kalboje kreipdamasis į gimnazistus, minėjo prezidentą Antaną Smetoną ir jo veiklos Lietuvoje skaidrumą. Toliau pasakė: „Praeitieis saitai su dabartimi yra glaudžiai surišti. Mokykitės ir mąstykite, kaip reikia myleti savo tėvynę. Būkite savo tėvynės patriotai. Lietuviai esame mes gimę, lietuviai turime ir mirtį.“ („Ukmergės žinios“, 2004.02.18). Skulptorius

Ukmergės Antano Smetonos gimnazijos rūmai 2003 m.

Kęstutis Krasauskas priminė, studijuodamas B. Bučo dailę, šią dabar atkurtą kompoziciją sovietmečiu matė su skylė centre (ištrintas A. Smetonos atvaizdas). Toliau jis pasakė: „Įvyko stebuklas — man buvo pasiūlyta (prof. R. Baltrušio paprašytas, šį darbą jam pasiūlė buvęs jo dėstytojas skulpt. K. Bogdanas) gimnazijai sugrąžinti pirmą buvusios Bučo kompozicijos vaizdą“. Atkūrimo darbą visomis išgalėmis rėmė Antano Smetonos gimnazijos direktorė Liucija Dzigienė. Iškilnių dalyviams suėjus į gimnazijos salę ir sugiedojus

Lietuvos himną, tęsėsi gimnazistų ir jų mokytojų paruošta programa — gimnazijos choras, gimnazistų ansamblis, mokytojų šmaikščiai suvaidintas priekario provincijos inteligentų parodijuotas vaizdelis, deklamacijos. Ukmergės Antano Smetonos gimnazijoje komunistų sunaikintas triptikas atkurtas suaukotomis lėšomis. Aukotojai: Ukmergės Antano Smetonos gimnazijos gimnazistai, mokytojai (1,500 Lt), Amerikos Lietuvių tautinė sąjunga (1,100 dol., pirmininkas Petras Bučas), buvę gimnazijos absolventai — sovietinių konclagerių

kalinys kun. monsj. Alfonsas Svarinskas (150 Lt), Lietuvos partizanų ryšininkė Janina Jalinskaitė-Kluonienė (300 Lt), Pranė Vareikytė-Petrušienė-Pakalninienė, JAV (100 dol.), Ona Jovaišaitė-Mučinskienė, JAV (200 dol.).

Triptiko Ukmergės Antano Smetonos gimnazijoje atkurimo iniciatoriai visiems aukotojams taria nuoširdų aciu.

Prof. Romualdas Baltrušis
buvęs Ukmergės
A. Smetonos gimnazijos
absolventas, klasės seniūnas

Triptikas Ukmergės Antano Smetonos gimnazijoje.

Ukmergės Antano Smetonos gimnazijos merginų ansamblis 2004 m. vasario 14 d.

KAS ATEINA MUMS PRANEŠTI

VETUSTA PRIŠMANTIENĖ

Ar daug yra tikinčių sapnais? Manau, jei kas surengtų visuotinę apklausą, netikintųjų būtų daugiau. Žmogus nelinkęs tikėti tuo, su kuo pats konkrečiai nesusiuria. Tačiau nebutina, kad pranašiškas sapnas aplankytų tave patį. Tai gali atsitikti ir šalia esančiam. Tada ir pradėti galvoti: o kaip ta informacija iš ateities pasiekia žmogaus sąmonę? Ar miego metu mes atsiduriame kažkokiuose kituose išmatavimuose, kad šitai mums tampa prieinama?

Apie tai pirmą kartą rimtai susimąstiau, negalėdamas užmigti viešbučio lovoje, kurioje praėjusią naktį gulėjo žmogus, gavęs žinią iš Anapuso.

Tai buvo prieš keliolika metų. Nuvykau komandiruotėn į Marijampolę. Kaip visada prieš pradėdamas darbą, užėjau į viešbutį. Paklausiusi budinčios, ar yra laisvų vietų, išgirdau neįtikėtiną pasakojimą. Ji pasakė, kad man pasisekė. Tik ką tapo laisvas vienas kambarys.

— Tas vyras, kurį įeidama sutikote išnanti, turėjo skubiai išvykti, nors buvo apsiėjęs visai savaitei, — pa-

sakojo viešbučio tarnautoja. — Turbut nepatikėsite, jog... viską padarė sapnas! Jis irgi atvyko iš Vilniaus. Pernakvojo tik vieną naktį. Šiurį atėjęs, jis paprašė leisti skubiai paskambinti į namus. „Susapnavau keistą sapną ir man pasidarė labai neramu, — pasakojo vyriškis. — Šiandien sapne man pasirodė žmonos motina ir pasakė: Tu čia miegi, o pas mus atėjo mirti!“ „Kas tai galėjo būti?“ — jaudinosi žmogus. Nors sakė namuose palikęs visus sveikus, keistas sapnas labai jį paveikė. Kai pamatė, kaip kalbant telefonu perbalso jo veidas, supratau, jog tikrai kažkas atsitiko. Padėjęs ragelį, jis pasakė: „Mirė žmonos mama, turiu skubiai grįžti namo“. Jis tik ką išvyko, tai galui priimti į tą patį kambarį.

Tą naktį mažai miegojau. Vis galvojau apie tai, kad štai čia, tame pačiame kambaryje, praėjusią naktį buvo apsiolankiusi dvasia ir pranešė apie savo persikėlimą į Anapus. Kaip kitaip buvo galima paaiškinti tokį įvykį?

Mano akys įvyko ir kitas panašus įvykis.

Su buvusia kursioke Stase grįžome iš ilgos kelionės. Jau buvo velus vakaras ir ji pasiūlo

nakvoti pas mane. Gerdama iš ryto kavą, ji manęs paklausė: kas galėtų reikšti sapnas? Ji sapnė mačiusi savo mamą, statančią iš gražiai nuobliuotų lentelių sau namo. Nors ir nesu sapnų aiškintoja, tačiau šį tą girdėjau iš vyresniųjų. Jai pasakiau, jog toks sapnas nėra geras. Gali reikšti mirtį. Stasė nutilo ir susirūpinusi šoko skambinti seseriai, kuri vakarykščiai buvo lankiusi mamą, atostogaujantią pas kitus vaikus Dzukijos kaimė. Sesuo Stasė nuramino: mama esanti sveika, kasdien nešanti iš miško pintines baravykų, juos išvažiuojančius linksmi išlydėjus, ilgai mojavusi...

Nusiraminusios nuvažiavome į garažą, pastatėme automobilį ir užėjome į Stasės namus. Netrukus suskambo telefonas. Skambino Stasės gimnaitis ir pranešė, kad... jos mama ištikęs širdies priepuolis. Stasė susijaudinusi vėl išbėgo į garažą, aš grįžau namo. Rytojau rytą mane pažadino telefono skambutis. Pakelusi ragelį, išgirdau verkiančią moterį. Skambino iš ligoninės Stasė. Mirė jos mama! Infarktas!

Buvo baisu. Kaip greitai visas išsipildė! Per vieną parą! Kas ateina mums per sapnus pasakyti apie būsimą nelaimę?

Šiuos nutikimus prisiminiau užsienio spaudoje perskačiusi papasakotą panašią seną istoriją.

Vyko 1812-ųjų metų karas. Rusų generolas Aleksandras Tučkovas su savo kariuomene stovėjo prie Minsko. Atėjo įsakymas traukti prie Smolensko. Su generolu keliavo ir jo žmona Margarita Tučkova, kilusi iš žymių dvarininkų Naryškinų giminės. Ji nutarė palydėti vyrą iki Smolensko, o paskui grįžti su mažu sūneliu pas tėvus į Kostromos guberniją.

Netoli nuo Smolensko buvo nutarta nakvoti kaime. Generolas su šeima apsislojo nedidelyje kaimo trobeje. Pavargusi kelionėje, ponja Tučkova greitai užmigo. Jai prisapnavo, jog virš jos galvos kabo paveikslas, rėmai, tačiau juose — ne paveikslas, o krauju rašytas užrašas: „Tavo likimas išsispręs Borodine“. Kraujo lašai tekojo per popierių. Margarita sukliko iš siaubo ir prabudo. Prie jos pribėgo vyras. „Mielasis mano, — ištarė ji drebedama, — tave užmuš Borodine!“, Borodine? — nustebo generolas. — Aš pirmą kartą girdžiu tokį pavadinimą!

Tuo laiku Borodino vardas dar niekam nieko nereiškė. Tai buvo paprastas kaimas. Vyro

nuraminta, Tučkova vėl užmigo. Tačiau sapnas dar kartą pasikartojė. Tik dabar šalia kraujuojančio rėmo stovėjo šventikas, jos tėvas ir brolis Kirilas.

Rytą generolas, norėdamas nuraminti žmoną, atsinešė iš stovėjo prie Minsko. Atėjo įsakymas traukti prie Smolensko. Su generolu keliavo ir jo žmona Margarita Tučkova, kilusi iš žymių dvarininkų Naryškinų giminės. Ji nutarė palydėti vyrą iki Smolensko, o paskui grįžti su mažu sūneliu pas tėvus į Kostromos guberniją.

Rugsėjo pirmąją, užėjusi į valgomąją, Tučkova atsisėdo prie stalo ir susimąstė. Jos mintis nutraukė tėvo balsas. Pakelusi akis, ji pamatė jį, stovintį su jos sūneliu ant rankų. Šalia jo, kaip ir aname sapne, stovėjo šventikas, o tarpduryje — atvažiavęs iš fronto brolis Kirilas. „Jis negyvas!“ — sušuko moteris ir neteko sąmonės. Kai Tučkova atsipeikėjo, brolis, kuris buvo Barklai de Tolio adjutantas, papasakojo, koks baisus mušis įvyko prie Borodino. Tučkova tuo pat išvyko į mušio lauką ieškoti vyro palaikų. Tačiau veltui. Jo atminimui Margarita Tučkova ten įsteigė Spaso-Borodino vienuolyną ir ten gyveno iki mirties.

Vis daugiau pasaulio mokslininkų šiandien pritaria nuomonei, kad mūsų žemė gaubia bioenergetinis apvalkalas, ju pavadintas noosfera. Ji įsivaiz-

duojama kaip globalinis informacijos laukas, kuris yra sukaupęs žinias apie praeitį, dabartį ir ateitį. Iš noosferos žmogaus fizinis kūnas gauna daugybę įvairiausių informacijos, kuri veikia jo pojūčius. Žinoma, kiekvieną iš mūsų ta didžiulė bioenergetinė srovė veikia skirtingai, todėl nevienodai ją ir priimame. Jau daug kalbėta ir rašyta šiandien apie visam pasauliui žinomus asmenis, sugebantiuos transo būsenoje kuo giliau įsikverbtį į tą milžinišką informacijos lauką ir gauti reikalingų žinių. Tai aiškiaregiai.

Tačiau yra ir kitas tos informacijos gavimo kelias. Tai sapnai. Tačiau vėlgi: reikia mokėti juos aiškinti. Kokios žinios, žmogui miegant, atplaukia į jo sąmonę iš tos informacijos lauko?

Deja, kokie signalai per sapnus mums buvo siunčiami apie artimiausius ar tolimesnius įvykius, mes dažniausiai suvokiame tik po to, kai jie jau tampa tikrove. Ir ne vienas tada prisimename: „O juk aš sapnavau!“ Tada stebimės: kaip galėjome nekreipti dėmesio? Juk taip aiškiai būvome išpėti!

Tai aiškinti sapnus reikia mokėti. Juk iš tikrųjų kartais atsibundame, jausdami tokį stiprų sapno poveikį, kad patir-

tus išgyvenimus dar tebejaucia mūsų kūnas: nenormaliai plaka širdis, esame išsprakaitę, kartais net tebegirdime tebesitęsiantį savo paties šauksmą, verksmą ar juoką. Tokie ryškūs, giliai išjausti, ne iš kokių padrikų pasamones nuotrupų, o turintys kažkokią vieną jungiančią mintį sapnai ir yra perspėjantys, analizuojant.

Mokslininkų pagrįstai klausama: jei informacija ateina į mūsų sąmonę iš noosferos, kur jos yra sukaupta begalės, tai kas atrenka ją? Juk žmonės dažnai sapnuoja tai, kas susiję su jų gyvenimu. Kaip ji nepasiklysta?

Į tai specialistai atsako: matyt žmogaus organizmas turi kažkokią savisaugos sistemą, kuri gina jį nuo nereikalingos informacijos ir „pritraukia“ jam reikalingą. Kitaip miegančiojo smegenyse, nuolat vyknt tikras chaosas, visiškai neturintis nieko bendro su jo gyvenimu. Tačiau jie pripažįsta: ta pašalinė informacija kartais (ir neretai) prasiskverbia į miegančio žmogaus sąmonę ir jis sapnuoja sveltus sapnus.

Tai, klaidinga būtų manyti, jog kiekvienas sapnas mūsų gyvenime turi kažką reikšti.

Pasaulio naujienos

(Remiantis AFP, Reuters, AP, Interfax, ITAR-TASS, BNS žinių agentūrų pranešimais)

EUROPA

JUNGŲ Tautos.

Jungtinių Tautų (JT) Saugumo Tarybai sekmadienį pavyko sumažinti nuomonių skirtumus dėl naujo nutarimo Irako ateities klausimu, tačiau Prancūzija pasiūlė, jog Baghdad būtų suteikta teisė vetuoti didesnes JAV vadovaujamą karines operacijas. Balsavimo dėl šio dokumento data nebuvo nustatyta, tačiau JAV tikisi, kad jis bus surengtas antradienį, kai nutarimo projekte bus padaryta naujų pakeitimų ir savo pranešimą perskaitys JT pasiautintys Lachdar Brahimi. Karinių pajėgų vaidmuo yra vienas svarbiausių klausimų Saugumo Tarybos narėms, kurios sekmadienį gavo Irako ministro pirmininko Iyad Allawi ir JAV valstybės sekretoriaus Colin Powell laiškus. Juose pasisakoma už tai, kad irakiečiai turėtų plačias teises spresti su jų valstybės saugumu susijusius klausimus, ir žadama pasiekti susitarimą dėl karinių operacijų. Nutarimas parems Iraką laikinąją vyriausybę, kuri darba pradės birželio 30 d., ir suteiks įgaliojimus JAV vadovaujamoms tarptautinėms pajėgoms „panaudoti visas būtinas priemones“ taikai užtikrinti. Tačiau Prancūzija sekmadienį už uždūrų durų vykusiame specialiaame Saugumo Tarybos susitikime pareiškė pagėdijanti detalesnio dokumento ir nurodė, jog „puolamoms operacijoms bus būtinas irakiečių pritarimas“.

BERN.

Popiežius Jonas Paulius II vizitą Šveicarijoje, kuris buvo pirmoji jo užsienio kelionė po devynių mėnesių pertraukos, sekmadienį baigė atrodymas geresnės sveikatos nei praėjusio savaitę. Parkinsono liga sergantis 84 metų popiežius aukojė mišias po atviru dangumi, kuriose dalyvavo 70,000 jaunų žmonių. Jis palyginti lengvai pasakė

kalbą trimis pagrindinėmis Šveicarijos kalbomis — vokiečių, prancūzų ir italų. Šveicarijoje jis atrodė visai kitaip nei penktadienį, kai Vatikane susitikęs su JAV prezidentu George W. Bush labai sunkiai kalbėjo apie taiką Irake. Šeštadienį jauniesiems katalikams jis sakė, kad ir toliau keliaus nepaisydamas silpnėjančios sveikatos. Popiežius paragino susirinkusius tikinčiuosius būti „vilties liudytojais“ pasaulyje, kuriame pilna abejonų ir kliūčių. Jis taip pat padėkojo 150-čiai buvusių šveicarų gvardiečių už tarnybą jam ir jo pirmakams. Gvardiečius, kurie Vatikane saugo jau beveik 500 metų ir tebedėvi tokias pačias Michelangelo sukurtas uniformas, popiežius pagyrė pacituodamas Evangelijos žodžius, kad geras medis atpažįstamas pagal jo vaisius.

LOS ANGELES.

Minios gedėtojų pirmadienį atsisveikins su 40-u metų JAV prezidentu Ronald Reagan, kurio pagerbimo renginiai vykdant jo paskutinę valią truks visą šią savaitę. Po ceremonijos R. Reagan vardo bibliotekoje Simi Valley, CA, kurioje dalyvaus šeimos nariai ir artimi draugai, iki antradienio vakaro su čia pašarvotu velioniu galės atsisveikinti visi norintys žmonės, o tada palaikiai bus nuskraidinti į Washington, D.C. Buvęs prezidentas pageidavo, kad paprasti amerikiečiai turėtų galimybę su juo atsisveikinti, „jei to norės“, sekmadienį sakė velionio personalo vadovė. Washington, D.C., panašiai kaip ir per John F. Kennedy laidotuves, žirgo traukiamą karietą, kurią lydes tik vienas būgnininkas, karstas su R. Reagan palaikais bus nuvežtas į JAV Kapitolijų, kur jis bus pašarvotas nuo trečiadienio vakaro iki penktadienio ryto. Dvi valandas užtruksiančiose gedulingose pamaldose Valstybinėje katedroje Washington, D.C. dalyvaus prezidentas George W. Bush, kuris pasakys

kalbą, ir kitų valstybių vadovai. Po to karstas bus nuskraidintas atgal į California, kur penktadienį vakare leidžiantis saulei įvyks privačios laidotuves. Velionis bus palaidotas prie jo vardo bibliotekos, ant kalvos, nuo kurios atsiveria vaizdas į vandenyną.

ARTIMIEJI RYTAI

BAGHDAD.

Devynios didelės irakiečių sukarintos pajėgos sutiko su išformavimu ir planais daugumą jų narių priimti į saugumo pajėgas arba leisti grįžti į taikų gyvenimą, pirmadienį sakė laikinasis premjeras, tačiau pridūrė, kad šis susitarimas negalioja radikalių pažiūrų šiuo dvasininko Moqtada al Sadr armijos atžvilgiu. Pasak naujojo premjero Iyad Allawi, su jo planu sutiko devynios didelės formuotės, kurios nebuvo paskelbtos už įstatymo ribų. JAV vadovaujama Irako administracija jau seniai buvo spaudžiama išformuoti šias sukarintas pajėgas, tačiau daugelis grupuočių, ypač kurdų ir šiitų partijos, norėjo išsaugoti savo ginkluotus būrius.

Jeruzalė.

Izraelio vyriausybė sekmadienį patvirtino premjero Arieli Sharon planą dėl pasitraukimo iš Gazos Ruozo, bet suvaržė šį istorinį jo sprendimą mažaisiais devyniems mėnesiams atidedama balsavimą dėl žydų gyventojų panaikinimo. Paskutinės minutės A. Sharon padaryta nuolaida, dėl kurios jis sutarė su griežtosios linijos šalininkais ministrų kabinete, sušvelnino jo pasiūlymą dėl pasitraukimo iš Gazos Ruozo, todėl vyriausybė jam iš esmės pritarė. Taip galbūt buvo išvengta susivienijimo vyriausybės žlugimo. Tačiau būsimajai vyriausybei buvo suteikta teisė balsuoti dėl kiekvieno iš keturių pasitraukimo etapų.

TARP MŪSŲ KALBANT

Petras Petrutis

Artėjant olimpinėms žaidynėms

Šių metų kovo 25 d. Olimpijoje (Graikijoje) buvo saulės spinduliais uždegta XXXVIII olimpinė žaidynių ugnis. Pirmojo olimpinio deglo nešėjo garbė teko Graikijos ieties metikui Costas Gatsioudist. Estafetės kelyje per penkis žemynus ugnį neš daugiau 3,500 žmonių.

Olimpinės žaidynės rengiamos rugpjūčio 13-29 d. Atėnuose, Graikijos sostinėje. Kaip žinia, prieš 108 metus Atėnuose buvo surengtos pirmosios modernių laikų Olimpinės žaidynės. Šių metų žaidynėse dalyvaus 202 valstybių rinktiniai sportininkai, varžydami 28 šakose. Žaidynėse bus atstovaujama ir mūsų tėvynei Lietuvai.

Tarptautinis olimpinis komitetas nuogastauja dėl nepakankamo dėmesio žaidynių rengimų užbaigimui. Naujasis Graikijos valstybės premjeras Costas Karamanlis, susipažinęs su esama padėtimi, ėmėsi neatišioti pastangų. Sudaryta užėmė Kultūros ministro postą ir išpareigojo prižiūrėti visus Olimpinės žaidynių projektus. Nemažą rūpestį kelia dar ne užbaigti pagrindinio stadiono, plaukimo baseino ir kiti darbai. Labai rūpinamasi ir saugumo užtikrinimu. Atėnuose ir užsienyje baiminamasi dėl galimų politinių teroristų išpuolių.

Graikija yra pati mažiausia valstybė, pastarųjų 50 metų laikotarpiu išpareigojusi su rengti olimpinės žaidynės. Graikams, ypač valstybės pareigūnams, žaidynių rengimas tapo garbės reikalas. Stengiamasi laiku užbaigti numatytą statybos darbų ir tinkamai pasiruošti olimpinės žaidynių nepriekaištingai varžybų eigai.

XXXVIII olimpinės žaidynių biudžetas siekia pusę milijardo dolerių. Vėliausiais apskaitavimais, biudžetas pakilo dar vienu milijardu dolerių. Galutinės išlaidos tikriausiai dar daugiau padidės.

Nepaisant rengėjų herkuliskų pastangų ir išlaidų, užsienio kraštuose didėja kritikos ir ne-

pasitikėjimo balsai.

Vienai ar kitaip (ar bus suspėta galutinai užbaigti žaidynių paruošiamuosius darbus ar ne), XXXVIII olimpinės žaidynės prasidės iš anksto numatytą dieną.

Ne per seniai (gegužės 5 d.) Atėnuose, netoli priemiestyje veikiančios policijos būstinės, sprogo trys teroristų padėtos bombos. Sprogimo metu buvo lengvai sužeistas vienas policijos pareigūnas. Didelių nuostolių nepadarė. Graikijos valdžios sluoksnių teigimu, incidentas neturi nieko bendra su artėjantiomis olimpinėmis žaidynėmis. Tenka pastebėti, kad netrukus išryškėjo valdžios sluoksnių ir anarchistinių polinkių asmenų nuomonių skirtumai. Aiškėja, kad graikų Revoliucinė kovos grupė siekė pakenkti valdžios ir žaidynių rengėjų pastangoms.

Olimpinės žaidynių organizacinis komitetas saugumo užtikrinimo išlaidas siekia daugiau kaip vieną milijardą dolerių. Organizacinio komiteto viešai išreikšta nuomone, kiekvienas prieš žaidynių organizavimą nukreiptas įvykis turi didesnę ar mažesnę įtaką žaidynių pasisekimui. Tačiau tokie netikėti atsitikimai nesudaro rimtesnių problemų.

Šiandien vargu ar būtų įmanoma tiksliau įvertinti rengėjų reikiamas nuomones. Visgi yra aiškus graikų tautos didiosios dalies neabejingumas saugumo užtikrinimui, o taip pat žaidynių pasisekimui. Vėliausiomis žiniomis, graikai džiugauja buvusio JAV prezidento George Bush ketinimu atvykti į Atėnus stebėti olimpinės žaidynių varžybų. Žaidynių organizacinio komiteto teigimu, buvusio JAV prezidento viešnagė Atėnuose reikiama pasitikėjimą graikų pastangomis užtikrinti visapusišką saugumą.

Graikijos premjeras Costas Karamanlis užsienio žurnalistams pasakė, kad, jo giliu įsitikinimu, olimpinės žaidynės pakankamai saugios ir sėkmingos.

POLITIKŲ, TV ŽVAIGŽDŽIŲ IR PRINCŲ PORTRETAI

Pirmąją vasaros dieną sostinės „Vartų“ galerija visas sales užpildė šiuolaikiniais tapytais, pieštais ir skulptūriniais portretais. Čia atidaryta paroda „XXI amžiaus portretas“, surengta, bendradarbiaujant su Kauno galerija „Meno parkas“.

Pasak Laimos Kreivytės, tai nėra lietuvių portretomenu apžvalga, nesiekta ir vieną galeriją surinkti visus Lietuvos portretistus. Parodoje akcentuojamas dabartinis menininkų, daugiausia nuolatinių „Vartų“ galerijos autorių, požiūris į save ir pasaulį.

Garsiai tapytojai Audronei Petrašiūnaitėi svarbi pati materija, spalva, forma, kas yra už tapomo žmogaus, todėl autorė nesiekia portretinio panašumo. Instaliacijų meistrė Marija Teresė Rožanskaitė „Autoportrete Karaslo fone“ save pavaizdavo suglamžytame skardos lakšte Sibiro lagerio barakų fone.

Kaunietės menininkės Ramunės Štaškevičiūtės spalvingame didelio formato pane yra nuoroda į masinį atvaizdų tiražavimą, kai portretas tampa prekinio ženklu. Šiame pane galima atpažinti lietuvių ir užsienio pramogų verslo žvaigždes moteris, kurių portretai išdėliojami pramaisių su įvairiaspalvėmis širdimis ir žaisliniais raitininkais.

Iš parodos „Vartuose“ (Elitos nuotr.)

Klasikinio portreto tradicijai atstovauja jauna dailininkė Grytė Pintukaitė-Valeckienė, eksponuojanti keturis portretus: smuikininko Vilhelmo Čepinskio, aktorės Reginos Varnaitės („Donna Regina“), TV3 laidos „Be tabu“ kelionių herojos Irenos Daraganaitės („Sniegynų močiutė“) ir savo auto-

DRAUGAS, 2004 m. birželio 8 d., antradienis

7

Broliai Manomaičiai — Augiras, Rymas, Povilas ir jų šeimos 2004 m. balandžio mėn. 11 d. staigiai neteko motinos, anytos ir mamutės/močiutės

A + A

IRENOS MANOMAITIENĖS

(mylima žmona a.a. Eugenijaus Manomaičio)

Gyveno Juno, Floridoj.

Šeima nuoširdžiai dėkoja pietų Floridos Lietuvių Bendruomenei, BALFui, Lietuvos Dukterims, „Dainos“ chorui ir visiems draugams už maldas Mišiose, gausiai išreikštas užuojautas, gėles, aukas ir už dalyvavimą atsisveikinimo pamaldose West Palm Beach 2004 m. balandžio mėn. 15 d.

Manomaičiai maloniai kviečia visus draugus dalyvauti laidotuose birželio 28 d. 11 val. ryto Forest Hills kapinėse, Jamaica Plain, MA ir į priėmimą po laidotuvių Phillips House, Dorchester, MA

Galintiems dalyvauti, prašome pranešti Rymui Manomaičiui 79 Park Street, Pepperell, MA 01463, tel. (978) 433-8516.

DEŠIMTIES METŲ MIRTIES SUKAKTIS

A + A PRANAS PRANCEVIČIUS

2004 m. birželio 16 d. sueina dešimt metų nuo a.a. Prano Pranckevičiaus mirties. Šv. Mišios bus aukojamos 2004 m. birželio 13 d., sekmadienį 10:30 val. ryto Šv. Mergelės Marijos Gimimo bažnyčioje, Chicago, IL.

Maloniai kviečiame gimines, draugus ir artimuosius dalyvauti Mišiose ir kartu pasimelsti už Prano Pranckevičiaus sielą.

Prano žmona Sofija, vaikai ir vaikaičiai

A + A

IRENAI MANOMAITIENEI

„Dainos“ choro Juno Beach, FL įsteigėjai ir ilgametei vadovei, staiga Amžinybėn išėjus, reiškiamame nuoširdžiai užuojautą sūnams AUGIRUI, POVILUI, RIMUI, jų šeimoms, giminėms Amerikoje ir Lietuvoje.

Irena amžinai liks mūsų širdyse.

„Dainos“ choras, Juno Beach, FL

A + A

IRENAI MANOMAITIENEI

ilgametei Lietuvos Dukterų draugijos, Palm Beach, FL skyriaus narei, taip staigiai Amžinybėn iškeliavus, reiškiamame nuoširdžiausią užuojautą sūnams AUGIRUI, POVILUI, RIMUI, jų šeimoms, giminėms ir kartu liūdime.

Lietuvos Dukterų draugijos
Palm Beach, FL skyrius

portretą ryškiu ispanišku portretai netrukus išvyks į apdaru.

Bene labiausiai žiūrovus nustebino, iš Kedainių kilęs ir Paryžiuje kuriantis, dailininkas Vitalijus Čepkauskas, sukuręs verslininko ir politiko Viktoro Uspaskicho „altorių“ su gausiai „auksu“ išpuosta ikona, rusišką papročiu įreminą drobiniam rankšluostyje, iš šonų degančiomis žvakėmis, pagaleve priklausyti ir aukų dėžute.

Tapytojas Vilmantas Marcinkevičius eksponuoja du Dainijos mažojo princas Felikso portretus, nutapytus Danijos karališkosios šeimos užsakymu. Trumpai pabuvę Vilniuje, abu

Savo portretines interpretacijas taip pat pristato dailininkai Laisvydė Šalčiūtė, Sigitas Mickevičius, Audrius Gražys, Kęstutis Grigaliūnas, Egidijus Rudinskis ir kt.

(Elta)

Sociologas V. Gaidys: prezidento rinkimai yra įdomūs

Atkelta iš 1 psl.

Kad ir Kazimieros Prunskienės atveju gali pasikeisti bent du dalykai. Išlieka klausimas dėl Rolando Pakso „palikimo“. Antro R. Pakso tarp kandidatų nėra. Kai kurie jo rėmėjai suglumę nežino, ką daryti. Jiems įtakos gali turėti paties R. Pakso nuostata.

Tačiau čia neįteiktų sakyti: „Žinote, aš jus atiduodu K. Prunskienei“. Praktika rodo, kad tokie „atdavimai“ neveikia. Reikia kalbėti nuoširdžiai. Jei jis pats važinėtu po kultūros namus ir akis į akį sakytų, kaip reikia balsuoti, tai būtų kas kita.

Šiuo metu K. Prunskienės rinkėjai — tai anaipol ne nusiskriausti, nelaimingi, išsiję žmonės. Ji turi pakankamai inteligentiškų rėmėjų įvairiose pajamų grupėse. Už ją balsuotų ir nedideles, ir nemenkas pajamas gaunantys žmonės. Kaip K. Prunskienės ištikimies rinkėjams būdingas galima išskirti rajonų centrus. Jos rinkėjai — daugiausia priešpenninio amžiaus žmonės.

Elta: Kokia yra Česlovo Jursėno atsilikimo nuo kitų kandidatų priežastis? Galbūt

socialdemokratai vėl suklydo, patikėję savo kandidato galimybėmis?

V. Gaidys: Matyt, problema yra ta, kad „socialdemokratinius“ plačiaja to žodžio prasme rinkėjus pretenduoja trys politikai: Vilija Blinkevičiūtė, K. Prunskienė ir Č. Jursėnas.

Č. Jursėnas atstovauja populiariai partijai, kuri turi labai populiarų pirmininką. Čia suduriame su įdomiu dalyku. Kyla klausimas: jei Algirdas Brazauskas remia, tai kodėl Č. Jursėnas neaplenkia kitų kandidatų?

Rėmimas rėmimui nelygu. Viso labo teigti, kad remiamas „misteris X“, nėra daug. Tai parodė ir praėję rinkimai. Reikia tai daryti nuoširdžiai: galbūt kažkur nuvažiuos apsikabinti, pasakyti, kad be Č. Jursėno kaip prezidento gali būti blogai. Jei būtų toks rėmimas, būtų kitokie rezultatai. Šiuo atveju nuoširdaus rėmimo akivaizdžiai trūksta.

Elta: Du kandidatai — V. Blinkevičiūtė ir P. Auštrevičius — politikoje ėmė reikštis visai neseniai. Kokia jų populiarumo priežastis?

V. Gaidys: V. Blinkevičiūtė

sakė VRK pirmininkas Zenonas Vaigauskas.

Liberaldemokratų pasipiktinimą sukėlė LRT administracijos atsisakymas rodyti vaizdo informaciją, kurioje rinkėjai raginami birželio 13 dieną vykstančiuose Europos Parlamento rinkimuose balsuoti už „Rolando Pakso liberalų demokratų komandą“ ir pasipriešinti „klaidinčiai, paniekiančiai tautos vėliavai“, kuria jis buvo išrinktas

prezidentu.

LRT vadovybė savo sprendimą motyvavo tuo, jog ši reklama pažeidžia Reklamos įstatymo nuostatas, draudžiančias klaidinančią reklamą.

Z. Vaigauskas teigė, kad komisija kol kas dar nebaigė nagrinėti skundų, ar kandidatai ir prezidentas Petras Auštrevičius ir Vilija Blinkevičiūtė rinkimų agitacijoje naudojo valstybės lešas.

ČIKAGOJE IR APYLINKĖSE

LEMONTO SOCIALINIŲ REIKALŲ skyrius Bočių mėnėje birželio mėnesį, penktadieniais 2 v.p. p. rodo filmą iš serijos „Mūsų miesteliai“. Prašome gausiai dalyvauti.

BIRŽELIO 13 D. 1 V.P.P. JAUNIMO centro kavinėje (5600 S. Claremont Av., Čikagoje) „Pažinti klubas“ kviečia į Antaninių šventę. Skambės linksma muzika, dainos, šokiai, loterija, veiks baras. Kviečiame visus, ne tik Antanus ir Antaninas, į šventę!

SOUTHWEST ORGANIZING PROJECT kviečia į renginį penktadienį, birželio 18 d., nuo 6 v.v. iki 9 v.v. Čia bus proga pabendrauti bei palaikyti ir paremti darbą, atliekamą šios organizacijos, kurioje aktyviai dalyvauja M. Marijos Gimimo parapija. Bus įvairaus maisto, muzika, loterija. Vakarų vyksta St. Mary, Star of the Sea, 6435 So. Kilbourn Ave. Daugiau informacijos tel. 773-471-8208.

24-Ų VALANDŲ ŽODŽIO maratonas „Narsios širdys – saugios gatvės“ prasidės ketvirtadienį, birželio 10 d., 3 v.p.p. Maratonas vyks Šv. Ritos bažnyčios prieangyje, 63 ir Fairfield gatvės. Čia bus galima deklamuoti, skaityti, melstis... Maratono tikslas yra palaikyti taiką bei ramybę. Kviečiami norintys pasireikšti lietuvių kalba. Daugiau informacijos telefonu 773-471-8208. Prie šio renginio prisideda Southwest Organizing Project. Kviečiame dalyvauti.

MUZIKAS POVILAS STOLIA ATLIKS meninę programą birželio 13 d., sekmadienį, po 10:30 v.r. šv. Mišių Šv. M. Marijos Gimimo parapijos salėje, kur įvyks ALTO Čikagos skyriaus rengiamas mūsų tautos Birželio trėminių minėjimas.

AUTOBUSAI Į TAUTINIŲ ŠOKIŲ šventę, organizuojami Lemonto Socialinių reikalų skyriaus, išvyks iš Pasaulio lietuvių centro liepos 3 d., 12:15 v.p.p. Vietas užsisakyti, tel. 630-968-0184 arba 708-346-0756.

VISUOMENININKAS POVILAS VAIČEKAUSKAS, buvęs sovietinių gulagų politinis kalnys, kalbės birželio 13 d., sekmadienį, po 10:30 v.r. Mišių Šv. M. Marijos Gimimo parapijos salėje per lietuvių tautos birželio trėminių minėjimą, kurį rengia ALTO Čikagos skyrius.

PAL. ARKIVYSKUPO JURGIO Matulaučio skulptūra bus pašventinta birželio 13 d., Šv. Antano bažnyčioje, Cicero, laike lietuviškų 9 v.r. šv. Mišių. Šventins naujai šiam Čikagos arkivyskupijos vikariui paskirtas augiliaras vysk. Thomas Paprocki. Skulptūrą sukūrė dail. Ramojus Mozoliauskas. Visa Čikagos ir apylinkių lietuvių visuomenė yra kviečiama dalyvauti pamaldose ir pašventinime.

BIRŽELIO TREMTINIŲ MINĖJIMAS vyks birželio 13 d., sekmadienį, Šv. M. Marijos Gimimo parapijoje. 10:30 v.r. šv. Mišios ir programa parapijos salėje.

Lemontas susipažino su Pažaisliu

M.A. Palonis (1637-1713). Kunigaikščio Netimero krikštas 1009 metais. 1675-1685. Pažaislis. Koridorius prie zakristijos.

Nors ši nuostabi režisierės Nijolės Baužytės Lietuvoje sukurta beveik valandą trunkanti vaizduotė arba filmas apie Pažaislio vienuolyną pasiekė Čikagą jau prieš kelis mėnesius, Lemonto ir jo apylinkių lietuvių turėjo jos gerokai palaukti. Buvom girdėję apie išpuodingus jos pristatymus Marquette Parko parapijos salėje, Seklyčioje ir Jaunimo centro kavinėje, kol pagaliau ir mes gavome progą ją pasigėrėti. Gegužės 23 d., tuoj po sekmadieninių Pal. Jurgio Matulaučio mišios Mišių susirinko gausus žmonių būrys, pripildęs pilną PLC Bočių mėnė.

Filmą, pavadintą „Pažaislio vienuolyno idilės“ pristatė jo veiklus pagrindinis sumanytojas ir mecenatas, Čikagos apylinkėse gyvenantis visuomenininkas inž. Algis Liepinaitis, trumpu žodžiu apibūdindamas filmo istorinę tematiką ir kultūrinę vertę, neužmiršdamas dekingai prisiminti ir šį filmą sukančią gautą vienuolyną dabar valdančių ir restauravimu besirūpinančių Lietuvos Šv. Kazimiero seselių pagalbą. Savo žodyje Liepinaitis išreiškė gilų norą šiuo kūriniu sužadinti Lietuvos jaunimo širdyse pasididžiavimą ne tik Pažaislio vienuolyno ansamblio meniniais turtais, bet ir šiaip viso krašto garbinga praeitimi, o taip pat ir meilę visam Lietuvos meno paveldui. Mums, išeiviams, tos meilės atrodė netruksta, nors praradimo ir ilgesio jausmas greičiausiai mūsų niekada nepaliks.

Liepinaitis papasakojo, kaip, prieš kelis metus lankymasis Lietuvoje, pirmą kartą pamatęs Pažaislio vienuolyną, jis taip susizavėjo jo grožiu, kad ten pat nutarė jį kaip nors išgarsinti visame pasaulyje. Jo pastangomis, netrukus atsirado ir paprasti reklaminiai vienos spalvos lankstinukai. Po to seka jau aukštos kokybės spalvoti lankstinukai, kuriuos buvo negėda rodyti ir vis pažangiausiems užsienio turistams. Daugiau ir visa valandinė vaizduotė!

Šią puikią vaizduotę netrukus gal matysime ir anglų kalboje. Anglišką įkalbėjimą atliks Šv. Kazimiero seselių vie-

nuolyno Čikagoje ses. Margareta Petkevičiūtė (Petcavage). Tuo tikimasi sulaukti didesnio dėmesio ir Kaunui bei Pažaisliui. Maža to, teko girdėti, kad šios vaizduotės režisierė Nijolė Baužytė planuoja sukurti naują filmą „Nemuno kelias“, kuriame matytume ne tik senovinės Lietuvos istoriją, bet ir jos gausias piliis ir nuostabių gamtos vaizdus.

Patį Pažaislio ansamblį sudaro liepų alėja, užsihaiganti ovaline aikšte, aptverta mūro sienomis su vartais centre, dvigaukščiai namai su įvažiavimo arka ir centriniu kiemu. Prie pačios išpuodingos šešiakampio formos bažnyčios prisišliję vienuolyno korpusai su vidaus kiemais ir trimis dar išlikusiais restauruotais vienuolių name-liais. Zakristija buvo dekoruota ažuolo drožiniais. Bažnyčios vidaus sienas ir skliautus puošia įvairios religinės tematikos freskos ir paveikslai iš Senojo testamento, o taip pat ir iš Kristaus ir Marijos gyvenimo, kaip pvz. perėjimo per Raudonąją jūrą, Kristaus kancijos scenos, Marijos dangun ėmimas ir t.t.

Ypač įdomi yra viena freska, kuri vaizduoja vienos tuometinės lietuvių (ar baltų?) giminės vado Netimero krikštą, kurį atliko kiek vėliau nužudytas misionierius šv. Brunonas Bonifacas. Šis šventasis netiesioginiai rėšasi su Kvedlinburgo analuose Europos istorijoje pirmuoju Lietuvos vardo paminėjimu 1009 m., kas Lietuvoje rengiamasi iškilmingai paminėti kaip Lietuvos istorijos tūkstantmetis.

Jau keli metai, kaip kai kurie Lietuvos istorikai mano Maskvos Kremliaus muziejuose suradę tūnanti originalų XVII amžiuje Pažaislio vienuolynui jo fundatoriaus kanclerio Kristupo Paco dovanotą auksinį brangakmeniais papuoštą liturginę taurę (kieliką). Deja, lanke tą muziejų tvirtina, kad iš originalių 954 įvairaus dydžio brangakmenių išliko tik 875. Daug lizdų arba tuštų, arba juos yra sudėti spalvoti stikliai. Kiek teko patirti, Lietuvos muziejininkai kažkodėl nedaro jokių ypatingų pastangų kieliką sau susigražinti.

Valanda stebint šį filmą,

prabėgo kaip trumpa minutė. Filmas, lydimas švelnios muzikos ir malonių pasakotojų balsų žiūrovą rūpestingai vedė per visą vienuolyno ansamblį, tiksliai sudodamas prie įvairių didesnio dėmesio vertų detalių, kaip skaitlingų freskų ir paveikslų. Nors jautėsi, kaip susikaupusiai susirinkusieji stebėjo ir klausėsi filmo pranešėjų, manau, kad daug kas girdėto gal išdili iš jų atminties. Todėl gali būti verta šia progą prisiminti bei paryškinti bent šio nuostabaus baroko „perlo“ — Pažaislio vienuolyno ansamblio atsiradimo istoriją.

Pažaislis, kadaise buvęs tik paprastas netoli Kauno esantis

šias kariuomenės vadas, daug prisidėjęs prie Lietuvos išvalymo nuo įsiveržusių švedų kariuomenės, Vilniuje pastatydino puošniausią Šv. Petro ir Povilo bažnyčią. Steponas Kristupas Pacas 1630 m. tapęs Lietuvos iždininku, Vilniuje pastatė Šv. Teresės bažnyčią. Kiti žymūs Pacų giminės atstovai buvo vyskupai, seniūnai, ir pan.

Istorikai nurodo, kad nors Kristupas Zigmantas buvęs nepaprastai ambicingas ir savanaukiškas politikas, jis taip pat buvo ir labai religingas. Jo rankose buvo Lietuvos užsienio politikos vairs. Kartą keliaudamas po Italiją jis susipažino su kamalduliu (benediktinų ordino šaka) vienuoliu, ir taip panoro jį įsteigti ir Lietuvoje. Ši vienuolija buvo įsteigta 1013 m. šv. Romualdo Italijos vietovėje vardu Camaldoli. Gavęs popiežiaus Aleksandro VII leidimą 1663 m. Lietuvoje įsteigti kamalduliu vienuoliją su lietuviškai mokančiu viršininu tėvu Jeronimu, Kristupas Pacas 1664 m., paaukojęs nemažai savo turtų, pradėjo Pažaislio vienuolyno statybą. Neužmiršo jis ir ipareigoti vienuolius kasdien laikyti Mišias už fundatorių, jo šeimą ir taiką Lietuvoje.

Statyba vyko pamažu, sienas mūryti baigė tik 1674 m., o marmuro darbai užtruko dar ilgiau. Kristupas Pacas mirė 1684 m., prieš mirtį prašęs, kad jo palaikai būtų palaidoti Pažaislyje. Tolimesnė statyba glo-

Didžiojo karo metu, 1915 m., vokiečių armijai artėjant prie Kauno, rusai vienuoliai pabėgo, išsiveždami visą vertingą inventorių. Vokiečiai ten buvo įrengę laikiną karo ligoninę.

Lietuvai atgavus nepriklausomybę, 1920 m. vysk. Karevičiaus pakviestas Pažaislyje įsikūrė 1907 m. Čikagoje įkurtos šv. Kazimiero kongregacijos seserys, kazimierietės. Jų įkūrėja ir vadovė ses. Kazimiera Kaupaitė, atvykusi iš Amerikos, atgaivino Pažaislio vienuolyną. JAV lietuvių dosnumu Pažaislis buvo gražiai atnaujintas ir tapo gausiai lankoma vieta. 1923 m. gyventojų surašyme Pažaislyje atrasta tik 32 gyventojai. Po ilgų derybų 1928 m. rusai vis dėlto sugrąžino stebuklingąjį Dievo Motinos paveikslą. Bolševikmetio metais Pažaislis, 1946 m. buvo oficialiai įjungtas į Kauno miesto ribas, po to atsiradus Kauno marioms, tapo kauniečių mėgstama poilsio vieta. Ten atsirado parkas, paplūdimys, jachtklubas ir keleivinių laivų prieplauka. Religijai, žinoma, ten vietos nebeliko. Nors sakoma, kad kurį laiką Pažaislyje buvo įsteigta psichiatrinė ligoninė, 1980 m. ten buvo įkurtas Čiurlionio dailės muziejaus filialas, atidarytas lankytojams. Vel atkūrus nepriklausomą Lietuvos valstybę, 1992 m. Pažaislio vienuolynas buvo sugrąžintas kazimierietėms tęsti taip reikalingą restauraciją. Šiandien Pažaislis yra lengvai

M. A. Palonis. (1637-1713). Ugnies stebuklas. (1675-1685). Pažaislis. Koridorius prie zakristijos.

vienas dvaras, su žemėmis abejojose Nemuno pusėse. Tada buvo valdomas Kauno teisėjo Oborsko. Tuo laiku Lietuvos politikoje vyravo įvairios didikų giminės, pirmiausia išgailę Radvilos, paskui Pacai, ir dar vėliau Sapiegos. Dėl Pacų giminės genealogijos istorikai nesutinka. Vieni kildina juos iš romėnų, o kiti Pacus laikė tikros lietuviškos kilmės. Kristupo Zigmanto Paco (1621-1684) tėvas Steponas turėjo keturis sūnus, iš kurių Lietuvos istorijoje gal garsiausias buvo Kristupas, pasižymėjęs politikas ir kultūrininkas, nuo 1658 m. iki savo mirties buvęs Lietuvos didžiojo kanclerio. Lietuvos istorijoje paliko didelę žymę ir kiti Pacai. Mykolas Kazimieras Pacas, hetmonas ir Vilniaus vaivada, buvo vyriaus-

bojo jo broliai Kazimieras Mykolas Pacas, kol pagaliau Pacų giminės lėšomis ir pastangomis Pažaislyje ir visoje Rytų Europoje galutinai išdygo viena puikiausių Italijos menininkų ir architektų sukurta barokinė bažnyčia ir kamalduliu vienuolynas.

Deja, 1812 m., Napoleono armijos daliniai, apsistoję Pažaislyje, padarė ten nemažai žalos. Rusams grįžus, 1832 m. tuncas Mikalojus I vienuolyną atidavė stačiatikiams, didelę dalį brangenybių išsiunčiant į Polocką. Po kelių metų, su caro pritarimu, vykdamas rusinimo ir stačiatikinimo politiką, barokiniai altoriai buvo nugriauti, freskos perdažytos ar užteptos, nuo stogų nuimtos vario skardos, vartų ir fasado statulos pašalintos, arkados užmūrytos.

pasiekiamą Kauno miesto dalis, iš dviejų pusių apsuptas Kauno marių, patogiai prisišliejęs prie šalia esančio pramoninio Petrašiūnų rajono.

Šiuo metu Pažaislio architektūrinis ansamblis yra kandidatas tapti UNESCO globajamu italų sukurto Baroko meno ir architektūros paminklu. Algio Liepinaičio nuo 1996 m. septyniomis kalbomis leidžiamas lankstinukas leidžia turistams susipažinti su šiuo pasaulinės vertės meno ir architektūros šedevru. Tikimės, kad Liepinaičio pastangos iškels ir kitas Lietuvos meno vertes, kurios pritrauktų naujus ir dar gausesnius turistų būrius ir mūsų brangią istorinę tėvynę.

Aleksas Vitkus

Oskaro Koršunovo teatras Amerikoje

Birželio 11-15 d. Yale University Theater, New Haven, CT, pristato vieną iš išpuodingiausių jauno teatro režisieriaus Oskaro Koršunovo spektaklių — William Shakespeare pjesę „Romeo ir Džuljeta“. Tai pirmoji spektaklio, o taip pat ir paties teatro išvyka į Šiaurės Ameriką. Drama bus rodoma lietuvių kalba. The Oskaras Koršunovas Theatre production of „Romeo and Juliet“ Yale University Theater 222 York Street, New Haven, CT.

Trumpai apie Oskaro Koršunovo teatrą

Oskaro Koršunovo teatro siekis — modernios teatrinės kalbos paieška, atitinkančios nūdieną analizuojančios šiuolaikinio žmogaus mitą, provokuojančios žiūrovą kitokio veiksmo. OKT repertuarą sudaro klasikinė ir naujoji dramaturgija. Teatras pragmatiškai orientuojasi į visokeriopą vaizduojamųjų menų arsenalą įsivaini-ma. Teigiamai žiūri į dailės, choreografijos, muzikos video meno panaudojimą spektakliuose.

Teatro steigėjas yra režisierius Oskaras Koršunovas, kompozitorius Gintaras Sodeika (dėl valstybinių pareigų atsistatydinęs, o jo vietoje išrinkta teatrologė Audra Zukaitė) bei aktorius Martynas Budraitis.

„Draugo“ KNYGYNĖLYJE

MARIJA AUKŠTAITĖ

Nubangavę kūdikystės dienos

Ši knyga, tai autorės autobiografija. Epilogą ji rašo: „Dabar, po daugelio metų, peržiūrėjau šią savo išgyventą anų dienų istoriją, žvelgiu į ją iš tolimų perspektyvų ir negaliu ramiai sėdėti, ramiai gestu nustumti to į užmiršimą. Juo labiau, kad tai buvo tų dienų ir tos kartos originali kasdienybė, kurioje man teko gyventi, auk-

lėtis ir veržtis į šviesą. Tad leidžiu šį kūrinių žemes... Atiduodu Jums, garbingi skaitytojai... Iteikiu su gilia pagarba ir meile ir su anuo buvusiu mano kūdikystės dienų — grakščiu reveransu.“

Knygos kaina 7 dol. Norintieji įsigyti šią ar kitas knygas, skambinkite į „Draugo“ knygynėlį, tel. 773-585-9500.

SKELBIMAI

• **PIGIAUSIA — NE PATIKIMIAUSIA!** Korteles dažnai nesuveikia. Paskutinės minutės nutrupa. O kaip su bendrovėmis, kurių centrinės net ne JAV ir siūlo „ypatingus įkainius“? Dažniausiai tai prastas internetinio tipo, o ne telefoninis ryšys. Protingas vartotojas renkasi amerikiečių firmą (įst. 1993 m.) LITCOM. Į Lietuvą iš namų ar mobilaus telefono TIK 11,9 ct., o JAV — 4,9 ct. Jokių mėnesinių mokesčių, jokių papildomų kodų. Išsklaidę gaunate su savo vietine sąskaita. Registruokitės lietuviškai 708-386-0556. Taupykite šiandien su LITCOM! Dėmesio! Įkainis galioja tik naujiems klientams!